

Analýza zpravodajství českých televizí

rok 2013

OBSAH

I. ÚVOD	3
II. ZÁKLADNÍ ZJIŠTĚNÍ	4
III. TÉMATA	5
1. Hlavní zpravodajské relace	5
2. Regionální zpravodajství	9
3. Komentované zpravodajství	10
4. Zpravodajsko-publicistické rozhovory	11
IV. POLITIKA	12
1. Souhrnné ukazatele	12
2. Politické strany	14
3. Politici	15
4. Témata	17
5. Moderátoři rozhovorů	18
V. EKONOMIKA	21
1. Souhrnné ukazatele	21
2. Firmy	22
VI. LOKALITY	24
1. Zahraniční zpravodajství	24
2. Regionální zpravodajství v celostátních relacích	25
VII. VARIABILITA	27
1. Tematická	27
2. Politická	28
3. Územní	30
4. Genderová	31

V ANALÝZE BYLY POUŽITY PŘÍSPĚVKY TĚCHTO ZPRAVODAJSKÝCH RELACÍ:

Události, Události, komentáře, Události v regionech (Praha, Brno, Ostrava)
Hyde Park, Interview ČT24/Interview Daniely Drtinové

Televizní noviny

Zprávy FTV Prima

UDÁLOSTI
UDÁLOSTI

I. ÚVOD

Tento dokument byl zpracován na základě požadavku České televize a shrnuje základní zjištění analýzy zpravodajských pořadů vybraných elektronických médií, kterou pro Českou televizi na čtvrtletní bázi zajišťuje společnost Media Tenor. Spolupráce byla zahájena v červenci 2001 a od té doby kontinuálně probíhá.

KRITÉRIA PRO POSUZOVÁNÍ KVALITY ZPRAVODAJSTVÍ:

VARIABILITA	tematická, regionální, politická, ekonomická, genderová Media Tenor: kapitola „variabilita“ v tomto dokumentu
RELEVANCE	relevance témat, média výběrem témat určují agendu Media Tenor: kapitola „témata“ v tomto dokumentu
VYVÁŽENOST, PŘEDPOJATOST	adekvátní prostor pro zainteresované subjekty, vyvážené hodnocení subjektů Media Tenor: analýzy diskusí a publicistiky; lze implementovat i pro zpravodajství
FAKTICKÁ SPRÁVNOST	ověřené zdroje, konkrétnost informací, korektní grafické označení, přehlednost... Media Tenor: pro faktickou správnost nabízí službu tzv. denních evaluací

Analýza zkoumá kvalitu zpravodajství České televize z pohledu variability a relevance. Metodika byla zvolena tak, aby bylo možné posoudit, do jaké míry zpravodajství napomáhá divákům „utvořit si vlastní názor na stav a vývoj společnosti ve všech důležitých oblastech“. S ohledem na toto kritérium je posuzováno domácí, zahraniční, ekonomické i politické zpravodajství. Dokument neposuzuje vyváženost a faktickou správnost jednotlivých příspěvků, kdykoliv však lze i tyto parametry do výzkumu zahrnout.

Jednotlivá zjištění jsou doplněna popisem metodologických východisek tak, aby dokument byl srozumitelný i těm čtenářům, kteří doposud nemají zkušenost s obsahovou analýzou obecně a s její konkrétní aplikací v rámci projektu analýz zpravodajství pro ČT.

STRUKTURA A KLÍČOVÉ KAPITOLY ANALÝZY:

TÉMATA

- tematické kategorie, konkrétní témata
- detailní tematická struktura pořadů a jejich tematické srovnání
- čtyři bloky: hlavní zpravodajské relace, regionální pořady, komentované

POLITIKA

- souhrnné ukazatele politického zpravodajství: intenzita, kontext (míra kritičnosti)
- intenzita a tonalita medializace politických stran a politických představitelů
- tematická struktura politického zpravodajství
- rozdíly v politickém zpravodajství hlavních zpravodajských pořadů ČT, Novy a Primy

EKONOMIKA

- souhrnné ukazatele ekonomického zpravodajství: intenzita, kontext (míra kritičnosti)
- nejčastěji zmiňované firmy + kontext (tonalita) prezentace
- rozdíly v ekonomickém zpravodajství ČT, Novy a Primy

LOKALITY

- zahraničí: podíl zpravodajství bez vztahu k ČR, nejčastěji zmiňované země
- regiony v hl. zpravodajských relacích: podíl zpravodajství z regionů, nejčastěji prezentované města a obce

VARIABILITA

- tematická, politická, územní, genderová (podíly a počty žen ve zpravodajství)

II. ZÁKLADNÍ ZJIŠTĚNÍ

TÉMATA

- **Události** byly v roce 2013 především zdrojem informací o politice. Tematické kategorie *státní správa, stranická oblast a hospodářská politika* v součtu tvořily čtvrtinu celoroční stopáže relace. Přes 16 hodin bylo odvysíláno o *prezidentech a přímé volbě hlavy státu*. 8 hodin přesáhla souhrnná stopáž medializace *povodní* v Událostech. Pro srovnání uvádíme, že na témata bulvárního charakteru zaměřené Televizní noviny TV Nova věnovaly tematickým kategoriím *kriminální činy, zábava a sport* dvě třetiny souhrnné roční stopáže.
- **Události, komentáře** byly součástí předvolebního vysílání ČT24, hosty relace tak bylo 23 lídrů kandidujících politických subjektů (témata *předvolební kampaně, volby do Poslanecké sněmovny, daňová politika, financování zdravotnictví*). Dění v zahraničí bylo spojeno především s válkou v Sýrii (o *ozbrojených konfliktech a zbraních hromadného ničení* byly v relaci odvysílány příspěvky v souhrnné délce 9 a půl hodiny).
- Mutace **Událostí v regionech** informovaly o průběhu rekonstrukce D1 (*stavby a rekonstrukce silnic* byly v **UVR z Prahy** prezentovány déle než 4 hodiny a 45 minut) a napjaté situaci ve společnosti OKD (o *těžbě a hornictví* v **UVR z Ostravy** zazněly příspěvky přesahující 3 hodiny a 20 minut).
- Pro **Hyde Park** a **Interview ČT24/Interview D. Drtinové** byly společným tématem *církevní restituce*. Daniela Drtinová diskutovala s politiky o jednotlivých kandidujících subjektech a následně o *povolebním vyjednávání* o podobě nové vládní koalice.

POLITIKA

- Společnými jmenovateli politického dění v roce 2013 byli především Miloš Zeman a Jana Nagyová-Nečasová. Zatímco prezident byl s dvojnásobným náskokem nejčastěji prezentovaným politikem v **Událostech**, kauza Nagyová odstartovala úplný obrat politické scény (pád Nečasova kabinetu, rozpuštění sněmovny, jmenování úřednického kabinetu, předčasné volby).
- O politicích a stranách informovaly **Události** v drtivé většině výpovědí neutrálně (minimum pozitivních zmínek bylo vysloveno například o relativně úspěšném hnutí ANO, jehož mediální obraz ve Zprávách FTV Prima byl citelně jiný; relativně příznivě pak byl hodnocen Karel Schwarzenberg, kterého Zprávy FTV Prima zobrazovaly nepoměrně negativněji).

EKONOMIKA

- Ekonomické zpravodajství hlavních zpravodajských relací ČT, TV Nova i Prima FTV se v roce 2013 neslo především v duchu sebe-prezentace samotné mateřské společnosti. Mimo medializaci vlastní stanice přinášely **Události** nízký podíl informací o firmách (výjimkou byla medializace situace v OKD), které navíc zobrazovaly spíše jen v neutrálním kontextu.
- Politické dění zastínilo ekonomiku i v **Událostech, komentářích**. Ty alespoň svým specifickým profilem umožňovaly přinášet kontextem hodnocení pestré podnikové informace.

LOKALITY

- Celoroční podíl zpráv ze světa v **Událostech** činil 15 %, v **Událostech, komentářích** o procentní bod více. Hlavní relace byla přitom citelně zaměřena na informování o dění v USA. Zpravodajství z regionů silně ovlivnily červnové povodně, jimž byl v **Událostech** věnován nadstandardní prostor.

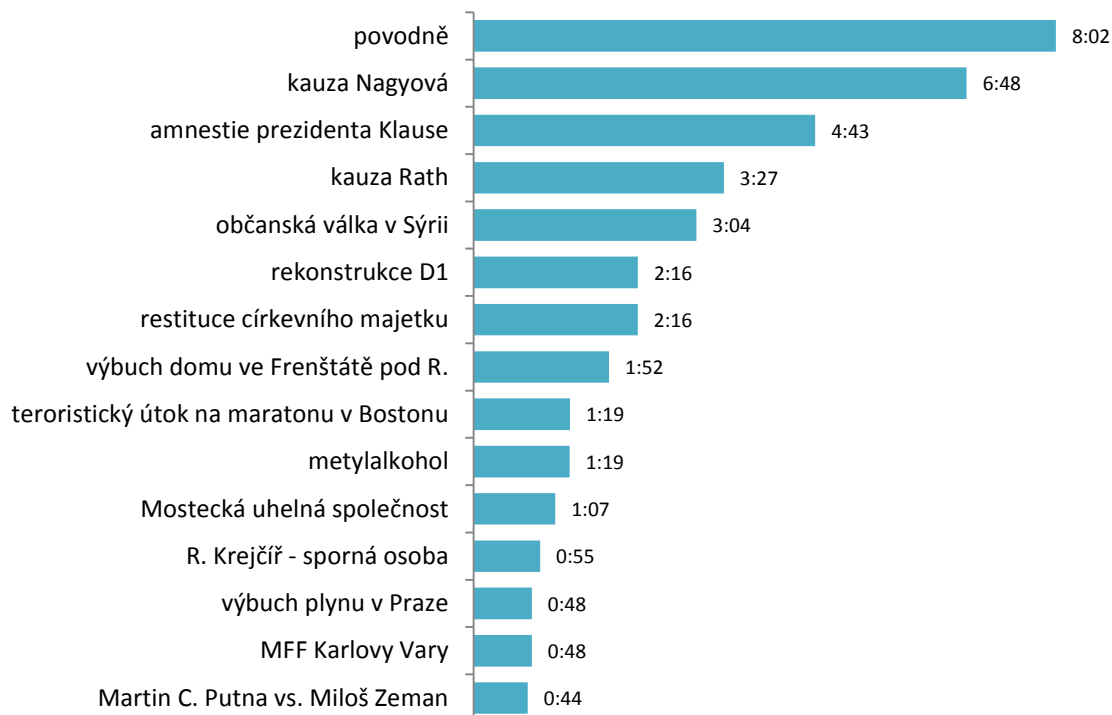
VARIABILITA

- **Události** byly ve srovnání s komerčními relacemi TV Nova a Prima FTV viditelně širším zdrojem informací o politických stranách a politicích. Oproti svému dlouhodobému standardu ovšem ztrácely ve zpravodajství ze světa. V roce 2013 totiž přinesly informace o nejnižším počtu zahraničních lokalit od roku 2006.

III. TÉMATA

1. Hlavní zpravodajské relace

Graf III-1: Patnáct nejvíce medializovaných kauz (mediálních událostí) v Událostech (rok 2013), stopáž v hodinách a minutách

V červnu zasáhly Českou republiku ničivé povodně. Jen během zmíněného měsíce bylo o přírodní kalamitě v Událostech odvysíláno 7 hodin a 20 minut zpravodajského času. Zbývající třičtvrtěhodina byla přidána nejen v bezprostředně navazujícím červenci, ale také v prosinci, kdy zpravodajové připomínali půl roku od kalamity a přinášeli aktuální informace o stavu v zatopených obcích a městech.

Politickou agendou výrazně otřásla takzvaná kauza Nagyová. Na jejím startu bylo zatčení tehdejší ředitelky úřadu předsedy vlády Jany Nagyové a bývalých poslanců ODS. Následovala rezignace Petra Nečase na post premiéra, jeho úplné stažení z politiky, svatba s Janou Nagyovou, pád vládní koalice ODS, TOP 09 a LIDEM, jmenování úřednického kabinetu Jiřího Rusnoka, historicky první rozpuštění Poslanecké sněmovny a konečně předčasné volby, které se konaly v říjnu a které zcela přepsaly politické poměry v zemi.

Vrátíme-li se ještě k výše zmiňovaným povodním a jejich mediálnímu zobrazování, v Analýze zpravodajství českých televizí za 1. pololetí roku 2013 bylo z metodologicko-terminologického hlediska konstatováno, že „prezentace povodní odpovídala v případě relace veřejné služby i v případě relací komerčních všem šesti kritériím, která v souvislosti s definicí *mediální události* uvádějí Dayan a Katz (1994). Zvýšení hladin českých řek si vyžádalo specifické úpravy schémat sledovaných relací, aby je bylo možné přenášet v co největší míře živě. Zmínění teoretikové přitom právě kritérium přímého přenosu uvádějí na prvním místě. *O mediální události* dále říkají, že událost je předem anoncovaná veřejnosti, je přerušením televizního programového schématu a vybočuje z denní rutiny, není organizována médii samotnými, ale mimo mediální organizace, její vysílání vyvolává silnou odezvu publika a probouzí hluboce zakořeněné představy a vyprávění spjatá s hrdinstvím (Dayan, Katz, 1994, s. 102).“

Graf III-2: Tematická struktura Událostí (rok 2013), podíl na stopáži

Graf III-3: Tematická struktura Televizních novin - TOP10 kategorií (rok 2013), podíl na stopáži

Graf III-4: Tematická struktura Zpráv FTV Prima - TOP10 kategorií (rok 2013), podíl na stopáži

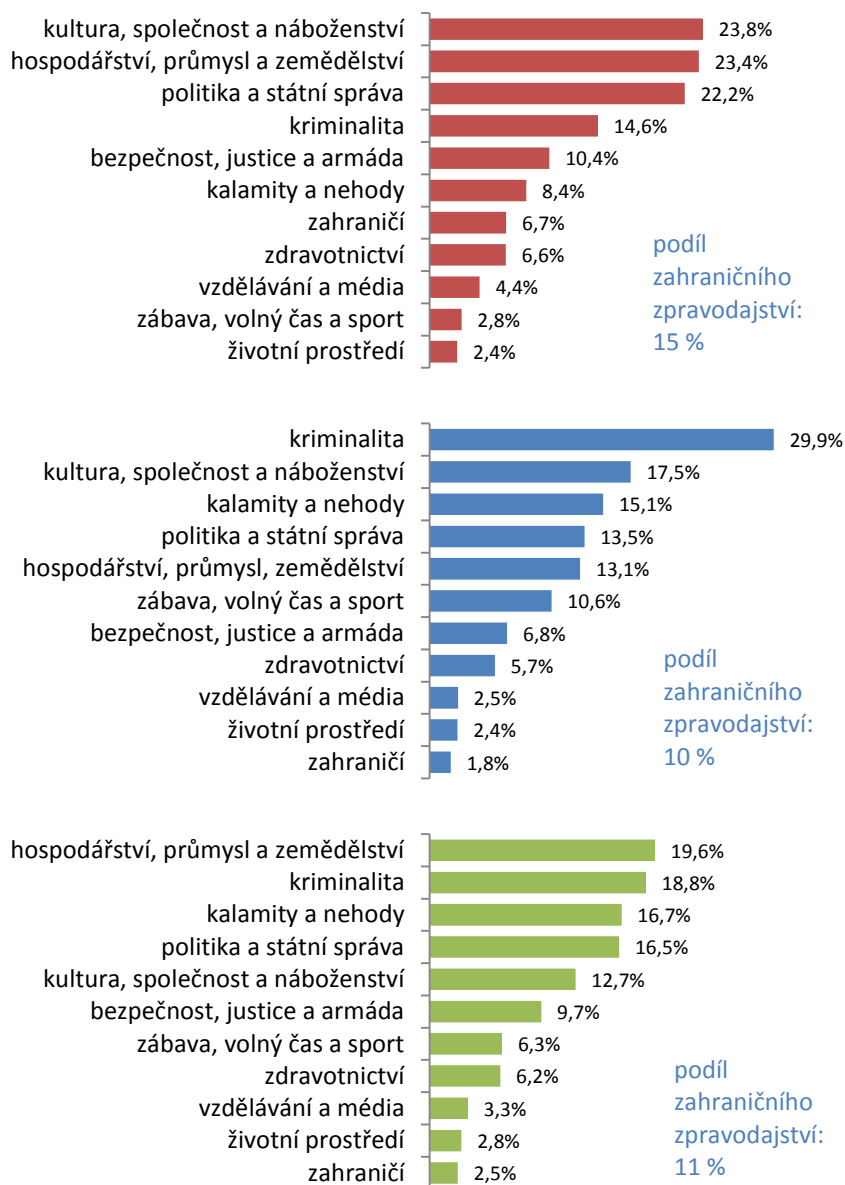

Události byly pro své diváky především zdrojem informací o politice. Tu zastřešovaly zvláště tematické kategorie *státní správa*, *hospodářská politika* a *stranická oblast*, které v souhrnu tvořily čtvrtinu stopáže hlavní zpravodajské relace televize veřejné služby (přehled konkrétních témat nabízí graf III-5 a příslušný komentář na následující straně).

Bulvarizující tendence v obsahu Televizních novin se naplno prosadily v prázdninových měsících, kdy byl novináři TV Nova a Blesku vytvořený skandál s únosem Ivety Bartošové náplní hlavních zpravodajských relací téměř každý den. „Příběhy“ celebrit zastřešuje tematická kategorie *zábava*. Po výměně šéfredaktora zpravodajství se pak nejsledovanější zpravodajská relace ještě intenzivněji zaměřila na informování o *kriminálních činech* (jejich každodenní charakter se lišil od kriminálních činů prezentovaných v Událostech). Pro dokreslení profilu Televizních novin dodejme, že podílový součet stopáží příspěvků o *kriminálních činech*, *zábavě* a *sportu* vyplnil v roce 2013 dvě třetiny relace.

V prvním pololetí roku 2013 byly v souvislosti s projektem Potravinového inspektora TV Nova Televizní noviny nejintenzivnějším zdrojem informací o podnicích, konkrétně o potravinových řetězcích. Po výtce RRTV ovšem Nova projekt ukončila a diváci Televizních novin se naopak o životě podniků dozvídali jen výjimečně (více v kapitole V. 1). Výjimkou byla jen sebe prezentace Nova Group a situace v OKD.

Grafy III-5, 6 a 7: Tematické „nadkategorie“ v hlavních zpravodajských relacích Události (nahore), Televizní noviny (uprostřed) a Zprávy FTV Prima (rok 2013), podíl na stopáži

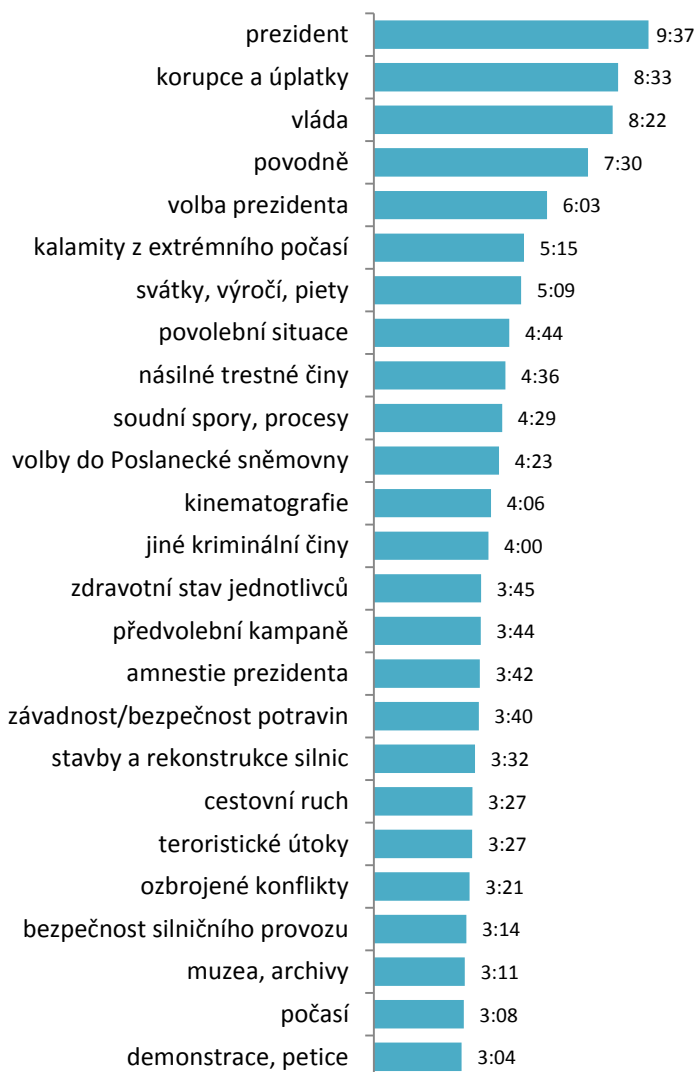

Přehled vytvořených logických celků, nazvaných „nadkategorie“ (jejich vysvětlení a popis obsahu je napsán níže na této straně), ukazuje jednoznačně na disproporci mezi důrazem na *kriminalitu* medializovanou komerční zpravodajskou relací TV Nova a veřejnoprávními Událostmi. Zatímco druhé jmenované téměř na polovině své stopáže informovaly o celospolečensky relevantních tématech z oblastí *politiky* a *hospodářství*, Televizní noviny věnovaly necelou třetinu souhrnné roční stopáže právě *kriminalitě*. Oproti Událostem jde tedy o podíl dvojnásobný. Jak navíc ukazuje graf III-8 kriminální činy v relaci ČT byly z větší části navázány na korupční kauzy bývalých politiků. O profilu Televizních novin se přitom totéž říci nedá. Relace totiž prezentovala dlouhou řadu příspěvků o „každodenní“ kriminalitě – krádežích a násilných trestných činech.

Pro zjednodušený pohled na tematickou strukturu sledovaných hlavních relací byly vytvořeny takzvané tematické „nadkategorie“ nebo také meta-kategorie. Ty v sobě shlukují kódovací knihou definované tematické aspekty a sdružují je do vyšších logických celků. Tematická nadkategorie **bezpečnost, justice a armáda** sdružuje témata kategorií *bezpečnostní politika, justice* a vybraná témata z kategorie *obrana a NATO* vázaná převážně na Českou republiku. Obsahem nadkategorie **hospodářství, průmysl a zemědělství** jsou tematické aspekty kategorií *hospodářská politika, hospodářský život, sociální politika, doprava, energetika a zemědělství*. **Kalamity a nehody** jsou definovány obsahem téměř stejnojmenné kategorie *nehody a kalamity*. Obsahem **kriminality** jsou témata zavedené tematické kategorie *kriminální činy*. Nadkategorie **politika a státní správa** je naplněna tematickými aspekty kategorií *stranická oblast, státní správa a regionální politika*. Logický celek **společnost, kultura a náboženství** sdružuje témata kategorií *umění a kultura, historie, společnost, menšiny a lidská práva a církve a náboženství*. **Vzdělávání a média** jsou souhrnem trojice kategorií *školaství, věda a výzkum a média*. Nadkategorie **zábava, volný čas a sport** je naplněna tématy z oblastí *sport, zábava*, dvojicí vybraných témat (*móda a styl,*

volnočasové aktivity) z kategorie *společnost* a tématem *fauna* z oblasti *životního prostředí*. **Zahraničí** je nadřazeno tématům kategorií *mezinárodní události*, *Evropská unie* a vybraným výhradně zahraničně lokalizovatelným tématům kategorie *obrana a NATO*. Nadkategorie **zdravotnictví** a **životní prostředí** konečně odpovídají obsahu stejnojmenných tematických kategorií.

Graf III-8: 25 nejčastějších témat v reportážích Událostí (rok 2013), stopáž v hodinách a minutách

Nejčastěji prezentovaný tematický aspekt Událostí roku 2013 symbolicky předestřel už 1. ledna *prezident* Václav Klaus ve svém novoročním projevu, jehož obsahem byla i později kritickými hlasy komentovaná *prezidentská amnestie* (v Událostech prezentovaná 3 hodiny a 42 minut). Hlavní zpravodajská relace ČT aktivitám *prezidentů* věnovala bezmála desetihodinový prostor. Je logické, že jeho značná část se vztahovala na informování o krocích Miloše Zemana, který byl po vítězství v první přímé volbě 8. března inaugurován (o přímé volbě *prezidenta*, která proběhla v lednu, byly odvyšlány zpravodajské příspěvky v souhrnné délce přesahující 6 hodin; událost si vyžádala i speciální podobu hlavní relace).

Rok 2013 byl nejen rokem voleb a vládních krizí, ale také rokem, který znamenal zvrát v případě Davida Ratha a s ním zatčených lidí. Pražský soud totiž zahájil *soudní proces* a Kateřina Pancová, David Rath i Petr Kott byli, někteří po více než roce a půl, propuštěni z vazby.

Poslední měsíc roku se pak vedle tradičního tématu *svátky, výročí a piety* nesl v duchu *povolebního vyjednávání* o podobě budoucí vládní koalice stran ČSSD, ANO a KDU-ČSL (souhrnná stopáž příspěvků se zastavila na 4 hodinách a 44 minutách).

2. Regionální zpravodajství

Graf III-9: Tematická struktura Událostí v regionech (rok 2013), podíl na stopáži

Graf III-10: 25 nejčastějších témat Událostí v regionech (rok 2013), stopáž v hod. a minutách

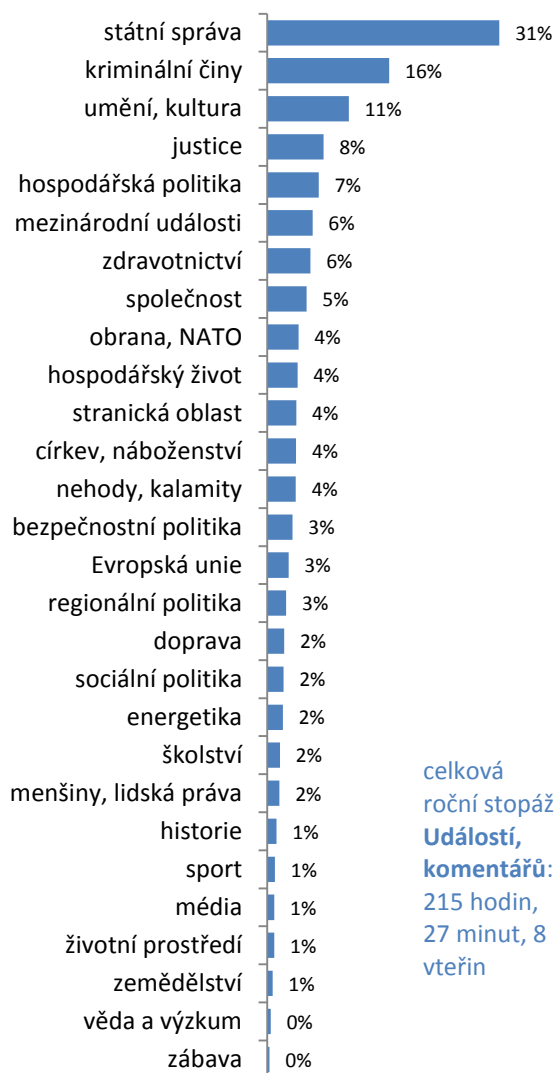

Třetím nejčastěji prezentovaným tématem v souhrnu relací Událostí v regionech byly *stavby silnic a rekonstrukce silnic a dálnic* zastřešené kategorií *doprava*. Téma bylo vztaženo především k zahájení a průběhu prací na dálnici D1. Rekonstrukce probíhala na úsecích na Vysočině, kterou pokrývá relace Událostí v regionech z Prahy. Ta se tedy na celkové stopáži tématu, která přesáhla 8 hodin, podílela více než z poloviny, přesně 4 hodiny a 46 minut zpravodajského času.

Události v regionech z Ostravy podrobně informovaly o dění v OKD, kde po stávce horníků (odborům se dlouhodobě nedařilo dohodnout se s managementem podniku na nové kolektivní smlouvě, proto zvolily zmíněnou formu protestu) vedení společnosti oznámilo, že plánuje ukončit těžbu v Dole Paskov. Téma, které komentovali i mnozí politici, včetně prezidenta Zemana a premiéra Rusnoka, vyvolalo celostátní diskuzi o (ne)zaměstnanosti v Moravskoslezském kraji. Relace z Ostravy o *těžbě a hornictví* vysílala zpravodajské příspěvky v souhrnné délce 3 hodiny a 21 minut.

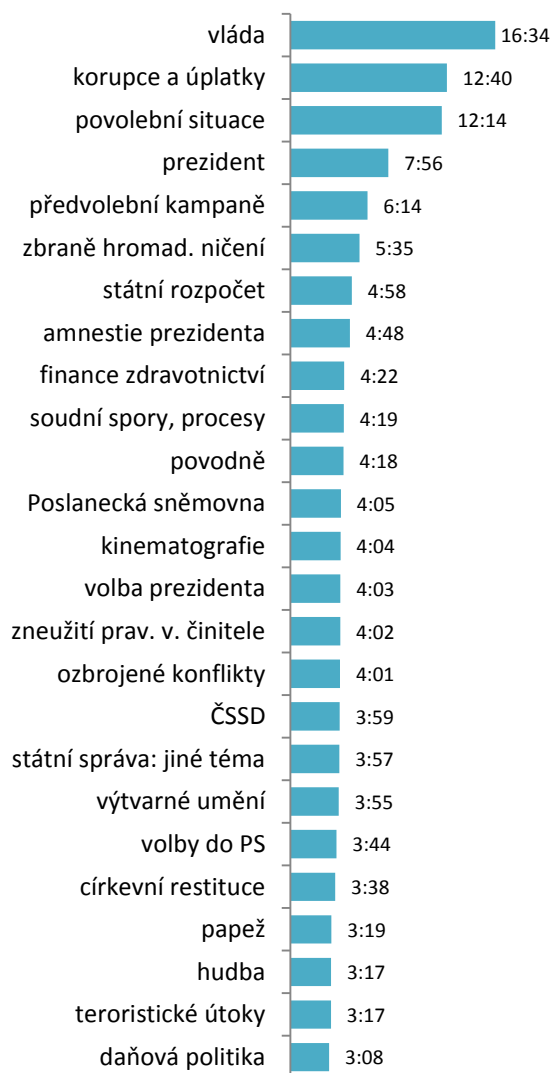
3. Komentované zpravodajství

Graf III-11: Tematická struktura Událostí, komentářů (rok 2013), podíl na stopáži

celková
roční stopáž
Událostí,
komentářů:
215 hodin,
27 minut, 8
vteřin

Graf III-12: 25 nejčastějších témat Událostí, komentářů (rok 2013), stopáž v hodinách a minutách

Události, komentáře byly během října součástí speciálního předvolebního vysílání ČT24. Hosty relace tak bylo 23 lídrů všech kandidujících politických subjektů (obdobně byli v roce 2012 hosty relace všichni kandidáti a kandidátky prezidentské volby). Jejich účast se tematicky odrazila mimo jiné v tématech *předvolební kampaně* nebo *volby do Poslanecké sněmovny*. Debaty se však neomezovaly pouze na informace o kampaních, ale moderátoři konfrontovali politiky a političky také s dotazy o *daňové politice*, *financování zdravotnictví* nebo *státním rozpočtu*.

Mezi tuzemská politická témata se prosadila i agenda zahraniční, reprezentovaná především souvisejícími tematickými aspekty *ozbrojené konflikty* a *zbraně hromadného ničení*. O nich (agenda byla geograficky spojena především se Sýrií) v komentované relaci hosté a moderátoři diskutovali přes 9 a půl hodiny.

4. Zpravodajsko-publicistické rozhovory

Tabulka III-1: 15 nejčastějších témat Hyde Parku (rok 2013), počet vydání

Název tématu	Počet vydání
prezident	27
povolební situace	21
restituce církevního majetku	19
vláda	16
amnestie prezidenta	14
daňová politika, reformy	13
soudní spory, procesy, rozhodnutí	10
ČSSD	10
financování zdravotnictví	9
kinematografie	8
televizní a rozhlasová produkce	8
bankovníctví, pojišťovnictví	8
ODS	8
nezaměstnanost, trh práce	7
věda a výzkum: jiná témata	6

Tabulka III-2: 15 nejčastějších témat Interview ČT24/Interview DD (rok 2013), počet vydání

Název tématu	Počet vydání
povolební situace	40
vláda	37
prezident	35
daňová politika, reformy	26
Poslanecká sněmovna	23
amnestie prezidenta	22
restituce církevního majetku	21
ministerstva	18
ČSSD	18
korupce a úplatky	15
ODS	14
financování zdravotnictví	14
státní rozpočet	14
informace o jiné politické straně	12
důchodový systém, reforma	10

Metodika kódování zpravodajských rozhovorů umožňuje přiřadit jednomu vydání více než jedno hlavní téma, je-li řešeno na relevantním prostoru. Součet hodnot v tabulkách tak nemusí odpovídat počtu vysílaných vydání. Jediné téma bylo v roce 2013 přiděleno v 16 procentech vydání Interview ČT24/DD a ve 27 procentech vydání Hyde Parku.

Už během speciálního předvolebního vysílání Interview Daniely Drtinové moderátorka diskutovala s politiky o budoucí situaci po volbách. Následovaly dva měsíce, kdy byla *povolební situace* a potenciální (ne)spolupráce na *vládní úrovni* tematickou náplní téměř všech vysílání relace. Zatímco v Interview ČT24 a Interview Daniely Drtinové převládala politická agenda, hosty Hyde Parku byli častěji nepolitici hosté. Proto se také mohla prosadit témata z oblasti *kultury (kinematografie), vědy a médií (televizní a rozhlasová produkce)*.

V obou zpravodajských debatních pořadech se širokého prostoru dostalo diskuzím o *církevních restitucích*. Církve zastupovalo 5 hostů Interview ČT24 a Interview D. Drtinové a 2 hosté Hyde Parku. O majetcích římsko-katolické církve na Pražském hradě diskutoval 20. listopadu s Danielou Drtinovou generální sekretář České biskupské konference Tomáš Holub.

IV. POLITIKA

Analýza politického zpravodajství je prováděna na úrovni „výpovědí“. Každá jednotlivá výpověď o konkrétním politikovi nebo politické straně je analyzována samostatně. Sledovány jsou přitom následující atributy:

- subjekt (politik nebo strana)
- tematická souvislost (s čím je subjekt spojován)
- kontext výpovědi (jak byl daný subjekt ve výpovědi představen)
- výslovné hodnocení (jak byl daný subjekt výslovně hodnocen)
- původce výpovědi (kdo je původcem informace, případného hodnocení a kontextu výpovědi o subjektu. Původcem hodnocení přitom nemusí být reportér. Hodnocení může pocházet od politického odpůrce, obyvatele, expertů apod. Například: analytici mohou kritizovat důchodovou reformu připravenou ministrem financí)

V jednom příspěvku tak může být analyzováno více výpovědí o stejném politikovi (nebo politické straně), a to v tom případě, že se některá ze složek výpovědi změní.

Jednotlivé tematické souvislosti jsou slučovány do nadřazených kategorií:

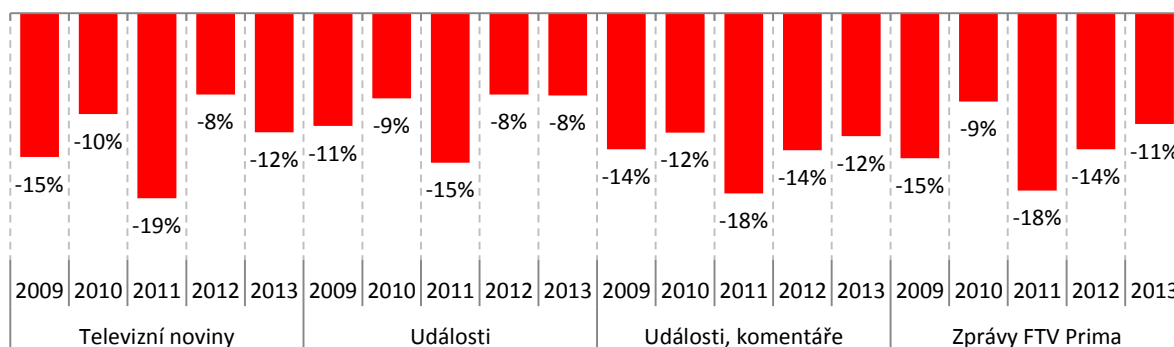
- informace o programově politických postojích/krocích (například hospodářská politika, zdravotnictví, školství, rodinná politika ...)
- mezistranická témata (informace o vzájemných vztazích, jednáních, střetech s partnery z ostatních politických stran)
- vnitrostranická témata (informace o personálních záležitostech, stranických financích, sjezdech, stranických volbách ...)
- personální témata (pouze v tom případě, je-li subjektem konkrétní politik. Například informace o vzdělání, zdravotním stavu, osobnostních vlastnostech ...)

Politické zpravodajství je senzitivní. Strany se navzájem podezírají z lepšího mediálního obrazu v důsledku nadstandardních vztahů s médii. Současně se samy snaží získat výhodu s cílem vylepšit svůj mediální obraz. Tato snaha je pochopitelně zcela legitimní. Na druhé straně stojí požadavek odstupu a neutrality média od popisovaných skutečností, a tedy i od politiků (platí pro zpravodajství, v publicistických pořadech se naopak očekává vyjádření názoru). To je chápáno jako základní kvalitativní požadavek a současně maxima profesionální žurnalistiky.

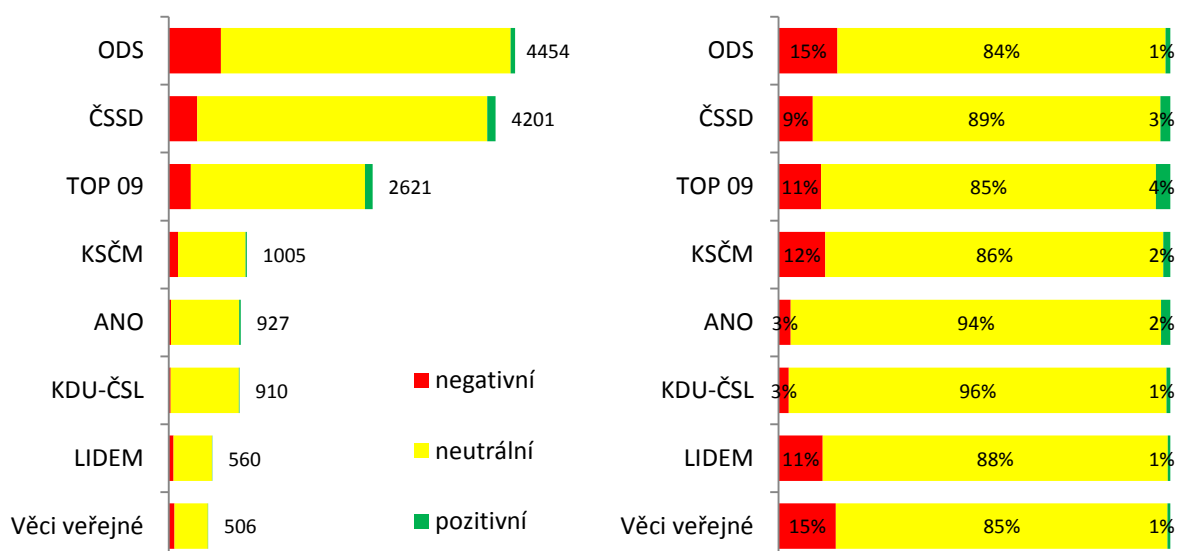
1. Souhrnné ukazatele

Z analytického pohledu je třeba upozornit na fakt, že Události o politické agendě a konkrétně o stranách a jejich představitelích informovaly v drtivé většině zmínek neutrálně (odlišná situace nastala a dlouhodobě nastává v dramaturgicky odlišné relaci Události, komentáře, která je kontextem hodnocení politiky pestřejší). Posuneme-li toto zjištění ke konkrétním příkladům, zjistíme mimo jiné, že již zmíněné a ve volbách úspěšné hnutí ANO bylo prezentováno s naprosto minimální mírou positivity, která zazněla ve 22 výpovědích z celkových 927 (podrobnější pohled nabízí graf IV-5 na následující straně). Totéž se pak dá říci i o ve volbách vítězná ČSSD, jejíž volební výsledek byl však zastíněn rozkolem uvnitř vedení sociální demokracie.

Graf IV-1: Kontext prezentace českých politiků a politických stran ve vybraných zpravodajských relacích (hodnoty představují rozdíl mezi podílem pozitivních a negativních výpovědí; záporné číslo tedy znamená, že strany a politici byli prezentováni s převahou negativních výpovědí)

Grafy IV-2, 3: Intenzita a kontext medializace politických stran v pořadu UDÁLOSTI (rok 2013), počet výpovědí

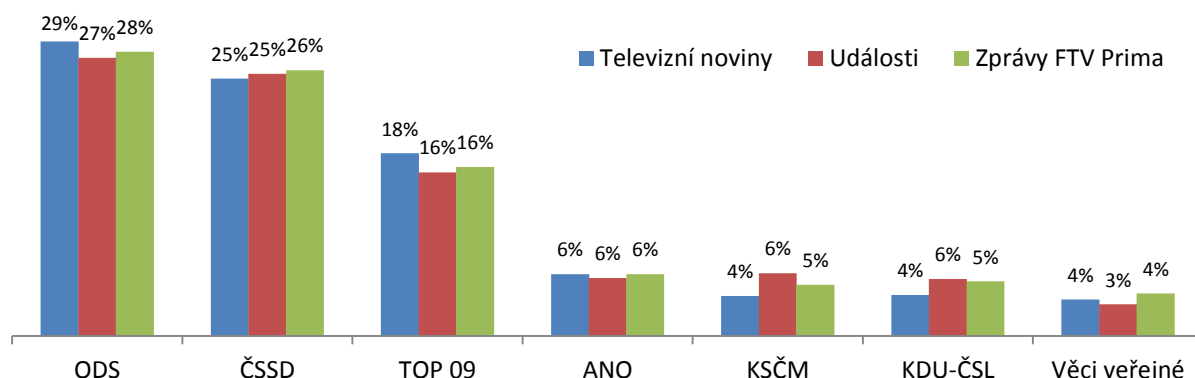

Již v předchozí kapitole jsme naznačili, jak velký podíl měla politicko-kriminální kauza Nagyová na změnách v politické mapě České republiky. Je zřejmé, že zneužitím tajných služeb Jana Nagyová-Nečasová odstartovala nejen politický pád svého současného manžela, ale i celé ODS a zjednodušeně lze říci, že i celé pravice. V říjnových předčasných parlamentních volbách totiž občanští demokraté dosáhli nejhoršího výsledku ve své historii. Překvapením voleb se naopak stalo hnutí ANO vedené česko-slovenským miliardářem a zakladatelem Agrofertu Andrejem Babišem.

Míra prezentace KSČM se v Událostech, ale i v komerčních zpravodajských relacích (viz graf IV-4) zcela rozcházela s voličskou podporou strany. Komunisté totiž ve volbách získali bezmála 15 procent hlasů. Je zřejmé, že již dlouhodobě platí paradoxní situace, kdy zdánlivá neaktivita poslanců KSČM neobjevujících se v masových sdělovacích prostředcích neovlivňuje podíl voličů strany.

2. Politické strany

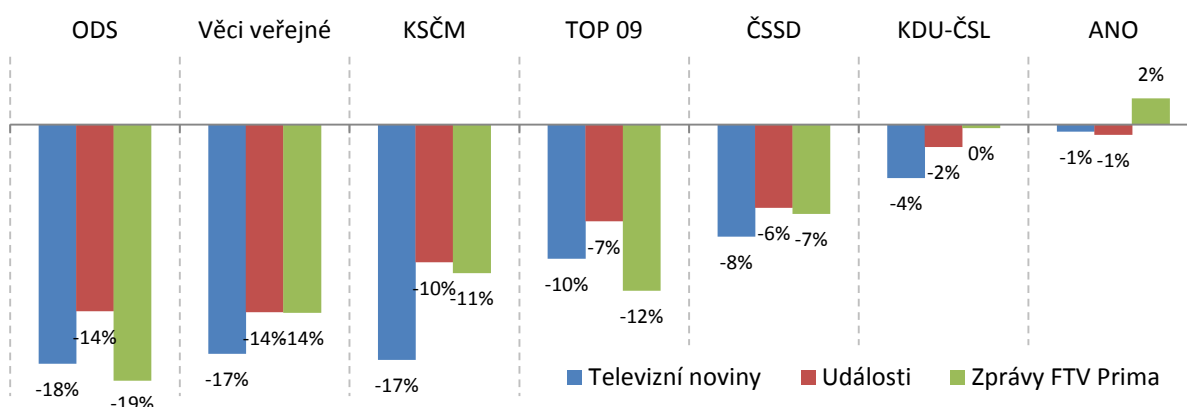
Graf IV-4: Podíl 7 nejčastěji zmiňovaných politických stran na politickém zpravodajství (rok 2013; hodnoty představují procentuální zastoupení stran a jejich představitelů v politickém zpravodajství vybraných pořadů)

Přitom právě v prezentaci výše zmíněných komunistů můžeme sledovat největší rozdíl v mediální prezentaci strany Událostmi a Televizními novinami. Na osobní informace o politicích (viz graf IV-10) orientovaní reportéři a reportérky TV Nova intenzivně zaměřovali svou pozornost na finanční a osobní problémy europoslance za KSČM Miloslava Ransdorfa. S malou mírou zobecnění lze dokonce konstatovat, že veškeré informace o komunistech, které se v Televizních novinách roku 2013 objevily, byly svázány právě se jmenovaným politikem.

Nezanedbatelná je viditelná převaha negativity mediálního obrazu pravicových stran bývalé vládní koalice ODS a TOP 09 reprodukována Zprávami FTV Prima. Z dat vyplývá, že stranám se dostávalo kritiky nejen kvůli pádu vlády a rozpuštění Poslanecké sněmovny, ale také pro zjevnou krizi pravicové politiky danou výsledky říjnových předčasných parlamentních voleb. Nezanedbatelný je také fakt, že na rozdíl od již zmíněné neutrality Událostí v informování o hnutí ANO, ve Zprávách FTV Prima převažoval podíl příznivě vyznívajících informací o straně (pozitivní informace o hnutí tvořily téměř šestiprocentní podíl celkové medializace strany v komerční relaci a zmíněn by měl být i fakt, že také absolutní počet příznivých výpovědí o ANO byl ve Zprávách FTV Prima o pět vyšší než v Událostech, které ale o straně informovaly přesně dvakrát intenzivněji, tedy nepoměrně více).

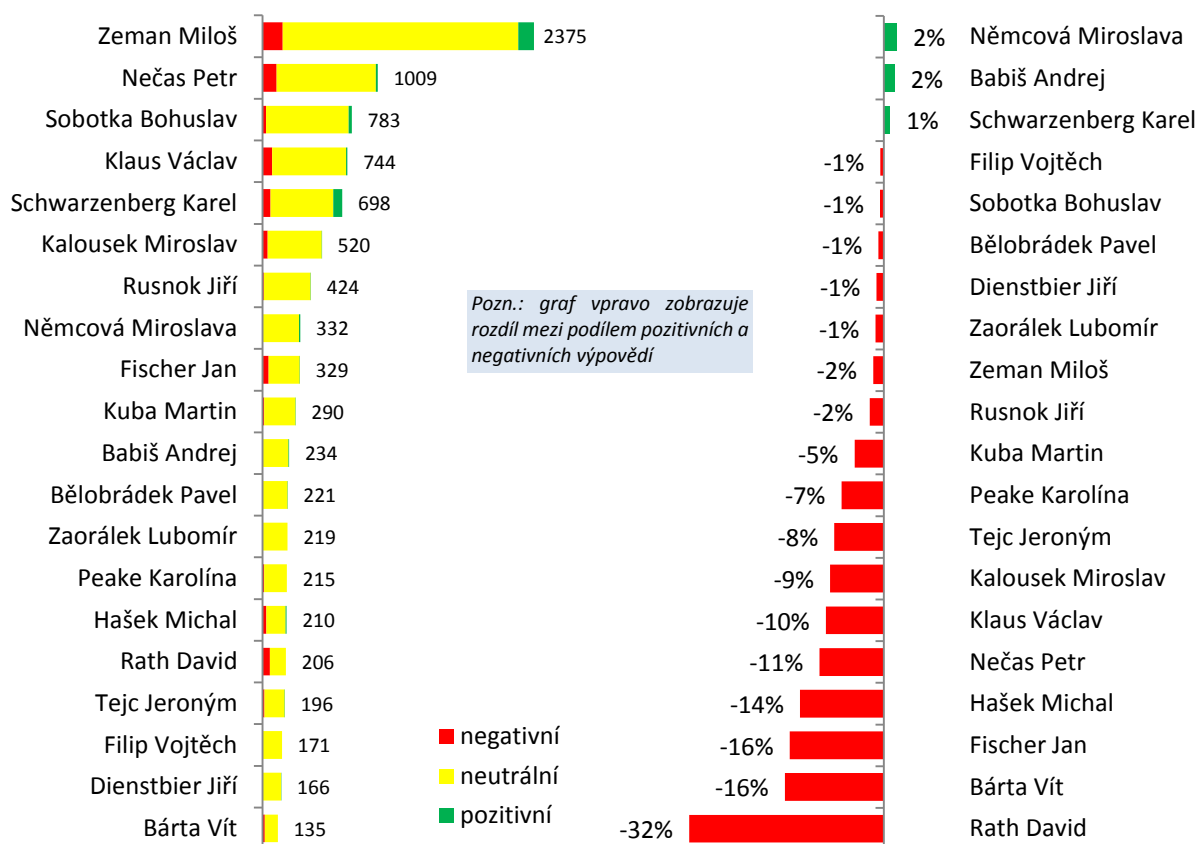
Graf IV-5: Kontext politických stran v hlavních zpravodajských pořadech (rok 2013; 7 nejčastěji zmiňovaných politických stran). Hodnoty představují rozdíl mezi podílem pozitivních a negativních výpovědí. Záporné číslo tedy znamená, že strana byla prezentována s převahou negativních výpovědí.

Během předvolebního období se Událostem podařilo přinést informace o všech kandidujících subjektech a jejich představitelích. Součástí speciálního předvolebního vysílání televize veřejné služby byly navíc i relace Událostí, komentářů, Interview Daniely Drtinové a Politického spektra, v nichž volební lídři třiadvaceti kandidujících subjektů dostali možnost prezentovat své politické postoje. Více o různorodosti politické agendy Událostí nabízí podkapitola VII. 2 *Politická variabilita* níže. Na tomto místě ještě dodejme, že kromě předchozími grafy zobrazených politických stran a hnutí ODS, ČSSD, TOP 09, KSČM, ANO, KDU-ČSL, LIDEM a Věcí veřejných, zaznělo v Událostech více než sto výpovědí také o SPOZ (393 výpovědí), Úsvitu přímé demokracie Tomia Okamury (211 výpovědí), Straně zelených (173 výpovědí) a o Suverenitě společně s blokem Hlavu vzhůru (80+28 výpovědí).

3. Politici

Graf IV-6, 7: Nejčastěji prezentovaní politici v Událostech a kontext jejich prezentace (rok 2013), počet výpovědí

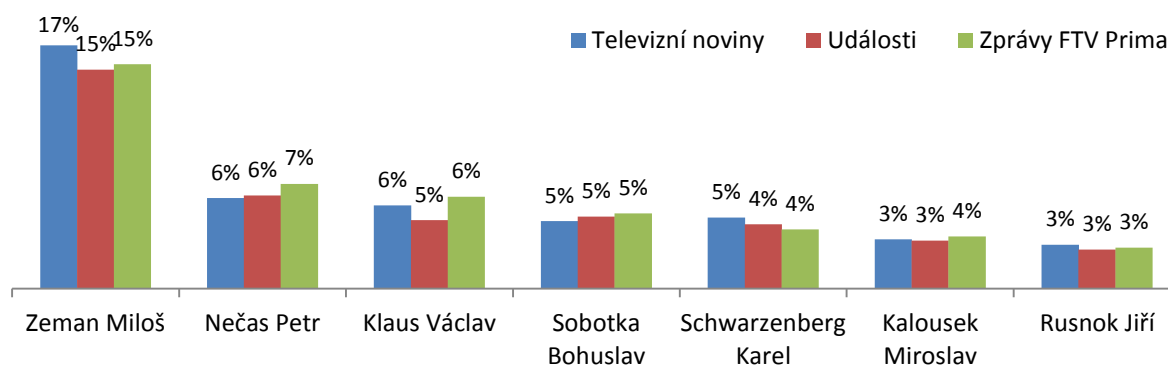

Na předchozích stranách zmiňovaná drtivá převaha neutrality v informování o politice se ještě intenzivněji projevila ve statistice prezentace konkrétních politiků. Z metodologického hlediska je přitom třeba dodat, že na prezentaci politiků mají značný podíl i politici samotní, zvláště v interview vedených s moderátorem a moderátorkami hlavní relace tak získávají příležitost k pozitivní obhajobě svých kroků a rozhodnutí, respektive ke kritice oponentů. Přesto je prezentovaná míra positivity a negativity v hlavní relaci televize veřejné služby minimální a jak ukazuje graf IV-9 v případě sedmi nejčastěji prezentovaných politiků také nejnížší ve srovnání se Zprávami FTV Prima a Televizními novinami (důsledkem absence výpovědí v pozitivním i negativním kontextu v obsahu Událostí je skutečnost, že graf IV-7 vychází z mnohdy minimálních absolutních hodnot a relevance a reprezentativnost zjištěných výsledků je tím poznamenána).

V lednu roku 2013 první přímo zvolený prezident Miloš Zeman si svou aktivitou získal dříve nevídaný zájem médií, včetně zpravodajů televizních. Na tento fakt poukazuje následující graf IV-8, samozřejmě i výše uvedený graf IV-6. Z něj lze vyčíst i to, že redaktoři a redaktorky ČT personálně spojovali politické dění s osobnostmi bývalých, současných a potenciálních budoucích premiérů a prezidentů. Kromě Miloše Zemana se totiž na vrcholu žebříčku usadili i Petr Nečas, Bohuslav Sobotka, Václav Klaus a Jiří Rusnok, o němž v podstatě veškeré informace zazněly až poté, co byl prezidentem Zemanem 25. června 2013 pověřen sestavit úřednickou vládu.

Mezi dvaceti v Událostech roku 2013 nejčastěji prezentovanými politiky byly pouze dvě ženy – Miroslava Němcová a Karolína Peake. V témže žebříčku se až na 36. pozici umístila třetí žena, jíž byla ministryně spravedlnosti v Rusnokově vládě Marie Benešová (o ní bylo proneseno 98 výpovědí), a o tři příčky níže ji následovala bývalá ministryně práce a sociálních věcí Ludmila Müllerová (91 výpovědí). Přehled nejčastěji prezentovaných žen (politiků) ve sledovaných hlavních zpravodajských relacích nabízí podkapitola VII. 4 *Genderová variabilita* umístěná v závěru tohoto dokumentu.

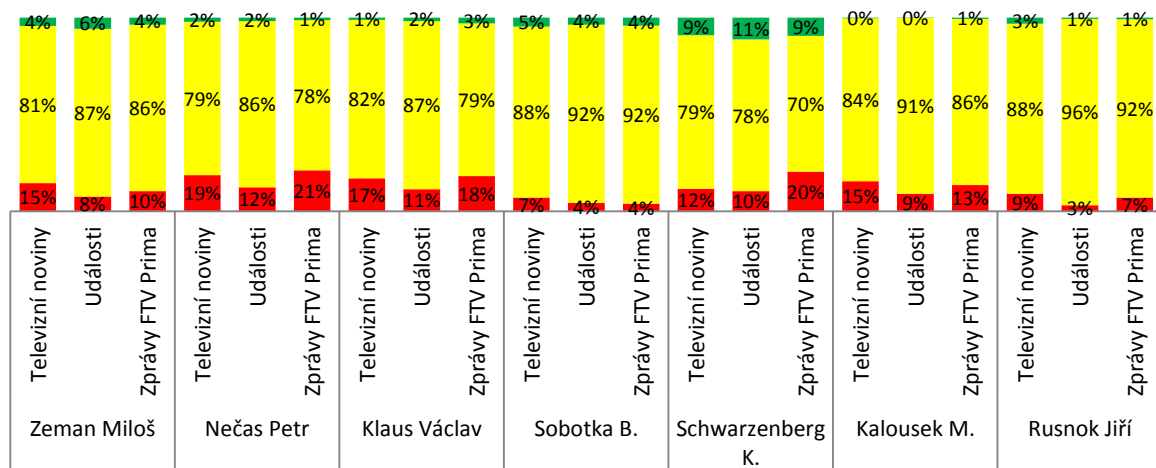
Graf IV-8: Podíl nejčastěji zmiňovaných politiků na zpravodajství o politických představitelích (rok 2013; např. hodnota 5% znamená, že každá dvacátá zmínka o politických představitelích se v daném pořadu věnovala tomuto politikovi)

Míra prezentace nejčastěji zmiňovaných politiků napříč hlavními relacemi byla v relativním srovnání v roce 2013 vzácně podobná. Kontextem hodnocení se přitom nejvíce odlišovaly mediální obrazy Karla Schwarzenberga. O něm informovaly Události s vysoce nadprůměrnou mírou positivity, což bylo dáno především politikovým úspěchem v prvním kole přímé prezidentské volby. Ve Zprávách FTV Prima se ovšem v pětina případů objevilo nepříznivé hodnocení předsedy TOP 09 a bývalého ministra zahraničních věcí. Negativita vůči Karlu Schwarzenbergovi byla spojena především se sporem dřívějšího šéfa diplomacie s prezidentem Zemanem o obsazování postů velvyslanců v Rusku a na Slovensku. Oproti dřívějším zvyklostem navrhl Miloš Zeman své kandidáty Vladimíra Remka a Livii Klausovou, které se mu i přes dlouhotrvající odmítavý postoj Schwarzenberga nakonec po pádu Nečasovy vlády podařilo prosadit a úřednický ministr Jan Kohout oba velvyslance jmenoval.

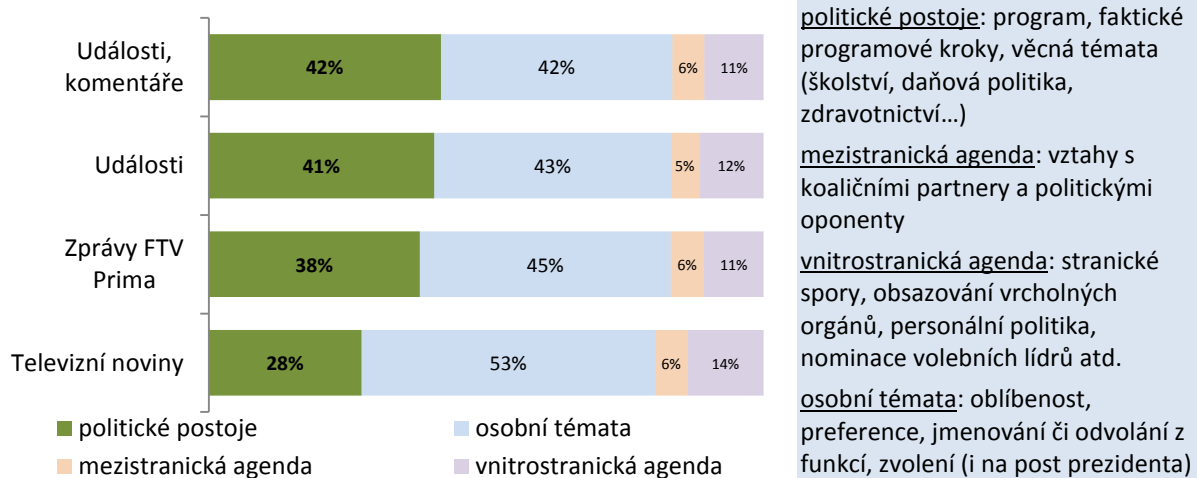

Graf IV-9: Kontext nejčastěji zmiňovaných politiků v hlavních zpravodajských relacích (rok 2013)

4. Témata

Graf IV-10: Tematická struktura výpovědí o politikách a stranách (rok 2013)

Tematická struktura výpovědí o politikách a stranách napovídá především to, nakolik je politická agenda v konkrétních relacích profilována na *témata osobní* a faktické *postoje politické* (tedy především programové). Rok 2013 byl přitom specifický vyvážeností těchto dvou položek v Událostech, Televizních novinách a v Událostech, komentářích. Do celoroční statistiky přitom významně promluvilo především politické dění v posledním čtvrtletí. Konání předčasných parlamentních voleb a následné vyjednávání o podobě a prioritách budoucí vládní koalice, spolu s řešením krize uvnitř ČSSD přinesly vysokou intenzitu medializace právě jmenovaných *osobních témat* (tuto oblast nejprve intenzivně naplňovaly informace o jednotlivých kandidujících politikách a politických a jejich preferencích, po volbách pak personální rozpory v předsednictví ČSSD a jmenovité obsazování postů nových ministrů koaličními partnery ČSSD, ANO a KDU-ČSL) a *politických postojů* (tuto oblast

nejvíce naplňovalo vyjednávání stran ČSSD, ANO a KDU-ČSL o podobě koaliční smlouvy, programovém prohlášení budoucí vlády a právě kompromisního průniku před volbami zdánlivě nekompatibilních politických programů).

Na tomto místě je třeba poukázat na fakt, že podobné hodnoty u relací ČT a Televizních novin jsou odlišné svým obsahem. Relace TV Nova se totiž během roku více zaměřovala na informování o opravdu osobních, lépe řečeno rodinných a soukromých, záležitostech prezidenta Miloše Zemana, Davida Ratha a Petra Nečase.

5. Moderátoři rozhovorů

Moderátorům zpravodajsko-publicistických rozhovorů se nabízí celá škála možných způsobů pokládání dotazů a získávání informací od interviewovaných politiků. Standardizovaná metodika pak dovoluje kvantifikovat, nakolik byl moderátor či moderátorka vůči zpovídanému hostovi konfrontační, přesněji řečeno, jaký podíl z jím pronesených replik tvořily repliky takzvané konfrontační, neutrální nebo vstřícné (příkladem konfrontační repliky může být tzv. zjišťovací záporná/neshodná otázka „*Není to spíš naopak?*“ nebo pochybová/podivná replika „*Jak je možné, že vláda dosud vládne, když jste s ní tak nespokojeni?*“). Vysoká míra konfrontačnosti nemusí nutně znamenat vyšší „útočnost“ moderátora vůči konkrétnímu hostovi. Například v případě, kdy interviewovaný politik záměrně neodpovídá na přímo položené dotazy, je užití konfrontační repliky jedinou cestou k získání konkrétních informací. Ze samotné statistiky míry konfrontačnosti tak ještě nelze přímo usuzovat na předpojatost nebo naopak protežování konkrétních politiků a stran moderátorem či moderátorkou rozhovoru. V dlouhodobém pohledu ovšem lze vysledovat „styl moderace“ konkrétních moderátorů a moderátorek.

V metodickém boxu bylo naznačeno, že statistika míry konfrontačnosti moderátorů a moderátorek zpravodajsko-publicistických rozhovorů může ukazovat na osobní styl moderace jednotlivých redaktorů. Uvedme proto průměrné hodnoty, kterých během roku 2013 moderátoři Interview ČT24, Interview Daniely Drtinové a Hyde Parku dosáhli. Během sledovaného období bylo odvysíláno 67 vydání Hyde Parku, jejichž hosty byli politici a političky. Nejvyšší počet rozhovorů vedl Daniel Takáč, který moderoval 44 relací. V nich dosáhl průměrné míry konfrontačnosti 26,6 procent, jinými slovy tedy vždy jedna ze čtyř položených replik byla vůči hostovi takzvané konfrontační. Je pozoruhodné, že i Bohumil Klepetko a Lukáš Dolanský dosáhli téměř totožných průměrných hodnot. První jmenovaný moderoval 7 relací a jeho průměrná míra konfrontačnosti byla jen o dvě desetiny procenta vyšší než u Daniela Takáče, nejmladší z moderátorů pak vedl 16 rozhovorů a dosáhl průměru 26,2 procenta míry konfrontačnosti.

Na moderování Interview ČT24 a od září Interview D. Drtinové se podíleli tři moderátorky a tři moderátoři. David Borek přitom moderoval pouze dvě vydání, v nichž byl hostem politik, Daniel Takáč jen sedm relací. Borkova průměrná míra konfrontačnosti vůči hostům byla 31,6 %, Takáčova pak 28,3 %. Během jednadvaceti politických vydání Interview ČT24 byla Barbora Kroužková přesně v jedné třetině vyřčených replik k hostům konfrontační a dosáhla tak relativně nejvyšší průměrné hodnoty. Daniela Písařovicová, moderátorka 19 vydání, a Bohumil Klepetko, moderátor 28 relací Interview ČT24, dosáhli shodné devětadvacetiprocentní průměrné hodnoty míry konfrontačnosti. Jen o desetinu procenta nižší byl konečně průměr nejaktivnější moderátorky Daniely Drtinové, která během roku 2013 vedla 82 rozhovorů s politiky a političkami, včetně interview s tříadvaceti lídry a lídryněmi politických stran a hnutí kandidujících v předčasných říjnových parlamentních volbách.

Tabulka IV-1: Konfrontačnost moderátorů (10 nejvíce a 10 nejméně konfrontačních vydání; rok 2013)

Datum	Pořad	Moderátor	Host	Počet replik	Konfrontačnost
1. 11. 2013	Interview ČT24	Kroužková Barbora	Martin Stropnický	42	50 %
7. 11. 2013	Hyde Park	Takáč Daniel	Škromach Zdeněk	77	48 %
5. 11. 2013	Interview DD	Drtinová Daniela	Štěch Milan	28	46 %
20. 8. 2013	Interview ČT24	Klepetko Bohumil	Němcová Miroslava	24	46 %
14. 2. 2013	Interview ČT24	Písařovicová Daniela	Gazdík Petr	55	45 %
20. 3. 2013	Hyde Park	Takáč Daniel	Grüner Ivo	11	45 %
20. 2. 2013	Interview ČT24	Písařovicová Daniela	Benada Marek	58	45 %
9. 7. 2013	Interview ČT24	Kroužková Barbora	Müllerová Ludmila	63	44 %
23. 1. 2013	Interview ČT24	Kroužková Barbora	Bárta Vít	68	44 %
12. 12. 2013	Interview DD	Drtinová Daniela	Pecina Martin	46	43 %
4. 4. 2013	Hyde Park	Takáč Daniel	Bartošek Jan	136	15 %
1. 10. 2013	Interview DD	Drtinová Daniela	Tancoš Martin	66	14 %
4. 10. 2013	Interview DD	Drtinová Daniela	Adámek Ludvík	63	13 %
29. 7. 2013	Interview ČT24	Klepetko Bohumil	Peake Karolína	35	11 %
7. 6. 2013	Hyde Park	Dolanský Lukáš	Čapek Miloš	39	10 %
10. 6. 2013	Interview ČT24	Písařovicová Daniela	Bendl Petr	31	10 %
2. 9. 2013	Interview DD	Drtinová Daniela	Rusnok Jiří	54	9 %
25. 7. 2013	Interview ČT24	Klepetko Bohumil	Bělobrádek Pavel	34	9 %
7. 6. 2013	Interview ČT24	Písařovicová Daniela	Semiánová Alice	13	8 %
18. 2. 2013	Interview ČT24	Písařovicová Daniela	Leščišinová Zdeňka	14	7 %

Že níže uvedenému výčtu deseti vydání zpravodajsko-publicistických rozhovorů s nejintenzivnější moderací danou počtem replik moderátorů, vévodí konkrétní vydání pořadu Hyde Park, je logické. Relace je totiž stopáží oproti Interview ČT24 a Interview D. Drtinové dvojnásobná. A dvojnásobný je i průměrný počet replik vznesených moderátory v politických relacích Hyde Parku oproti relacím Interview. Činil 107 ku 51 replikám v Interview ČT24 a Interview D. Drtinové. I ve druhé jmenované relaci ovšem nastala extrémní vydání, v nichž moderátorky vyslovily více než 100 replik. Konkrétně šlo o rozhovor Daniely Drtinové s Vítězslavem Jandákem vedený 26. února 2013 (118 replik moderátorky) a Interview ČT24 z 6. května, kdy Barbora Kroužková diskutovala s tehdejším senátorem a současným poslancem a předsedou Úsvitu přímé demokracie Tomiem Okamurou (115 replik moderátorky).

Tabulka IV-2: 10 vydání s nejintenzivnější moderací (počtem replik; rok 2013)

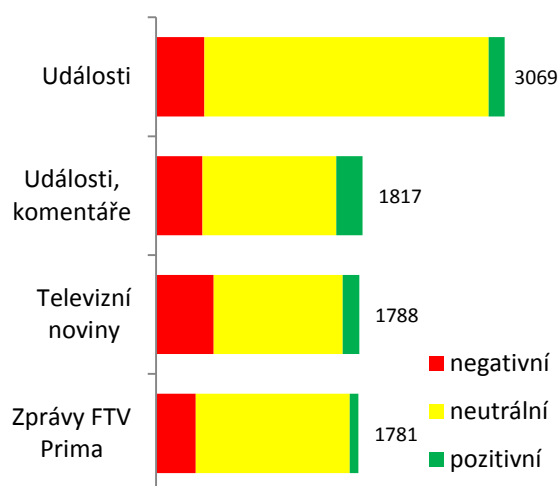
Datum	Pořad	Moderátor	Host	Počet replik	Konfrontačnost
29. 1. 2013	Hyde Park	Dolanský Lukáš	Mynář Vratislav	177	25 %
31. 1. 2013	Hyde Park	Dolanský Lukáš	Nwelati Raduan	175	29 %
16. 1. 2013	Hyde Park	Takáč Daniel	Babák Michal	168	26 %
18. 2. 2013	Hyde Park	Dolanský Lukáš	Bárta Vít	167	38 %
11. 4. 2013	Hyde Park	Dolanský Lukáš	Kohoutová Lenka	166	23 %
7. 5. 2013	Hyde Park	Dolanský Lukáš	Chalánková Jitka	166	26 %
18. 3. 2013	Hyde Park	Dolanský Lukáš	Zaorálek Lubomír	165	33 %
2. 7. 2013	Hyde Park	Dolanský Lukáš	Heger Leoš	164	27 %
10. 7. 2013	Hyde Park	Takáč Daniel	Kováčik Pavel	153	30 %
2. 5. 2013	Hyde Park	Takáč Daniel	Šťastný Boris	152	31 %

V. EKONOMIKA

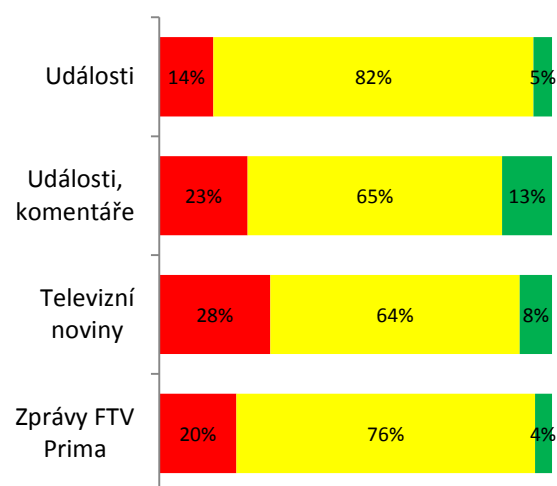
Do ekonomického zpravodajství jsou jednak zahrnovány příspěvky, které se týkají makroekonomické situace České republiky, jednak příspěvky, ve kterých jsou popisovány podniky nebo branže. Není přítomnou podmínkou, aby se celý příspěvek týkal ekonomiky. Rozhodující je přítomnost makro- nebo mikroekonomického tématu na prostoru alespoň 5 vteřin.

1. Souhrnné ukazatele

Graf V-1: Intenzita ekonomického zpravodajství ve vybraných zpravodajských relacích (rok 2013; počet výpovědí o podnicích)

Graf V-2: Kontext prezentace podniků ve vybraných zpravodajských relacích (rok 2013)

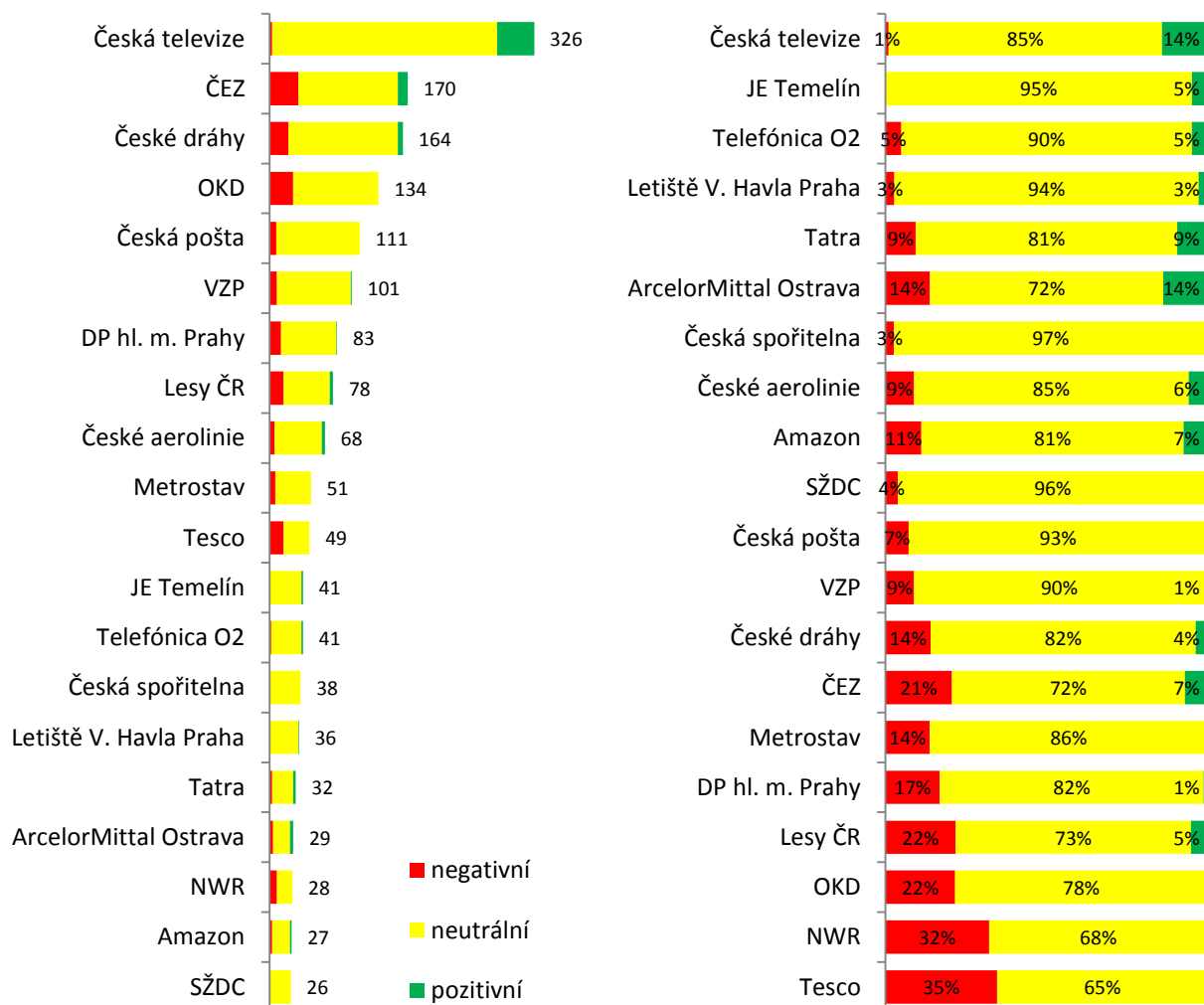

V případě medializace podnikové sféry platí o Událostech přinejmenším dvě skutečnosti, které jsme popsali již v kapitole věnované politice. Za prvé jde o to, že Události byly nejširším zdrojem podnikových informací, což je dáno především stopáží hlavní relace. Za druhé pak o fakt, že v relaci zazněl nejvyšší podíl výpovědí v neutrálním kontextu. I zde platí, že na informace v pozitivním i negativním kontextu byly bohatší Události, komentáře. Dramaturgicky odlišná komentovaná relace ČT24 totiž dovolovala zástupcům vybraných podniků i kritikům hájit vlastní postoje nebo například vznášet výtky vůči rozhodnutím managementů.

Relativní převaha negativních zmínek o podnicích v Televizních novinách nebyla ničím výjimečným. Komerční relace totiž primárně informuje buď pouze příznivě sama o sobě, nebo nepříznivě o firmách jiných. Například v první polovině roku 2013 se redaktoři TV Nova intenzivně věnovali „dohlížení“ nad kvalitou potravin prodávaných obchodními řetězci Tesco, Lidl, Spar, Kaufland a Hruška.

2. Firmy

Grafy V-3, 4: 20 nejčastěji zmiňovaných společností ve zpravodajství Událostí (rok 2013, počet výpovědí, kontext hodnocení; podniky v pravém grafu jsou řazeny podle rozdílu mezi podílem pozitivních a negativních výpovědí od nejpříznivěji hodnocených po nejméně příznivě hodnocené)

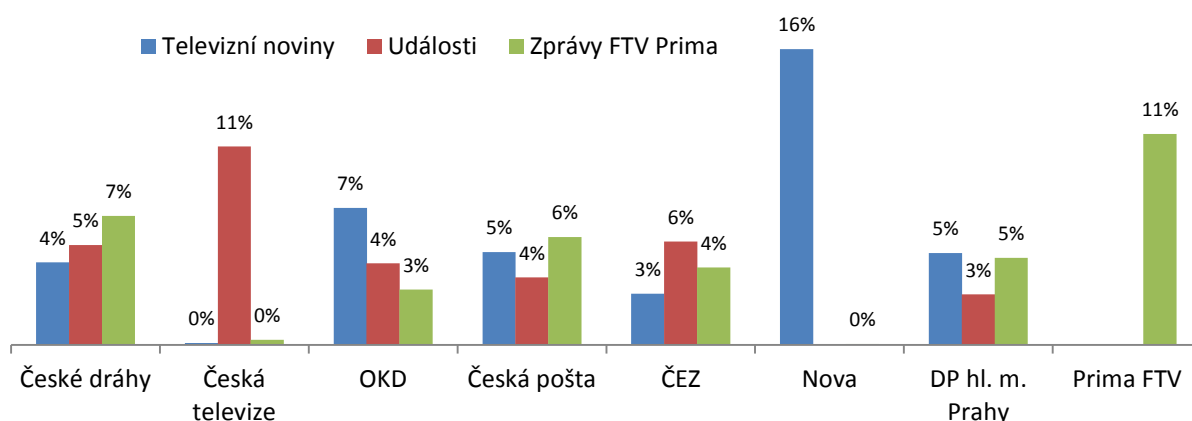

Mezi dvacítkou nejčastěji prezentovaných podniků v Událostech byla přesně polovina firem se státní majetkovou účastí nebo podniků zřízených zákonem. Vedle samotné České televize to byl i ČEZ (s dceřinou Jadernou elektrárnou Temelín), České dráhy a Správa železniční dopravní cesty, Česká pošta, Všeobecná zdravotní pojišťovna, Lesy ČR a České aerolinie spolu s Letištěm Václava Havla Praha. Je přitom třeba upozornit na nepoměr v sebe-prezentaci České televize, která byla zmíněna v průměru téměř jednou denně, a v medializaci dalších podniků. Následující strana ovšem zobrazuje skutečnost, že v sebe-prezentování vlastní televizní stanice není Česká televize výjimkou. V souvislosti s faktem, že podíl informací o ČT v Událostech je totožný s podílem informací o TV Nova v Televizních novinách a o Prima FTV ve Zprávách FTV Prima, je třeba mít na zřeteli bod 23.5 Kodexu ČT, kde stojí, že „Zpravodajství a publicistika vážící se k záležitostem České televize musí bez výjimky respektovat pravidla obsažená v čl. 5.1 až 5.18 a postupovat obdobně, jako by byla podávána informace o jiné instituci nebo podniku v České republice;“.

V každém případě Události v roce 2013 neopomněly informovat o zásadních podnikových kauzách, jimiž byly například problémy skupiny ČEZ v Albánii a Bulharsku, spor hlavního města Prahy a Metrostavu o dostavbu tunelu

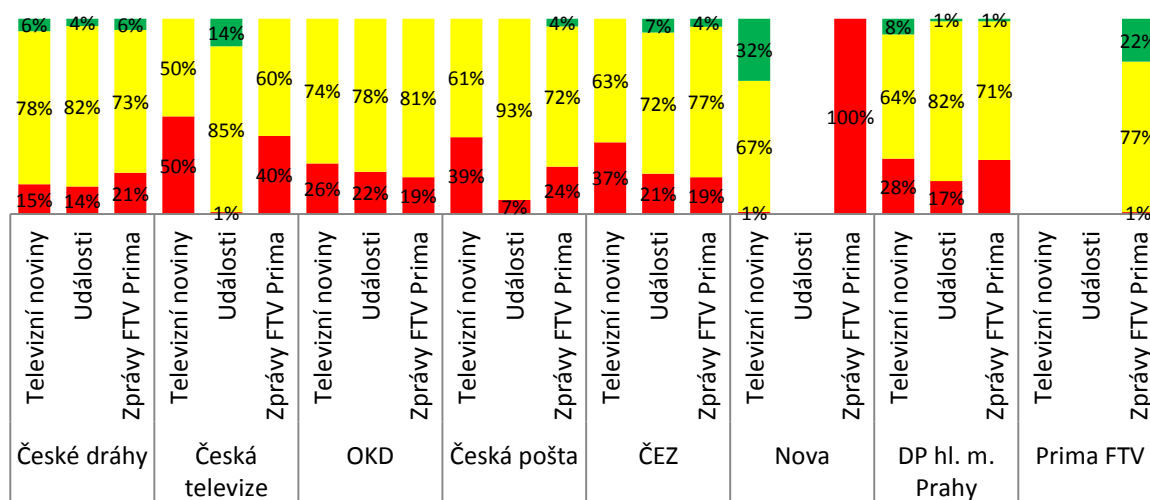
Blanka nebo stávky horníků v OKD a následné rozhodnutí mateřské NWR utlumit a později zastavit těžbu v Dole Paskov. Právě poslední jmenovaná událost propojila podnikovou oblast s politickou, když se o budoucnost v Moravskoslezském kraji zajímali i prezident Zeman, premiér v demisi Rusnok a řada politiků v čele s Lubomírem Zaorálkem.

Graf V-5: Podíl nejčastěji zmiňovaných firem na podnikovém zpravodajství (posledních 12 měsíců; např. hodnota 5% znamená, že každá dvacátá zmínka z podnikového zpravodajství se v daném pořadí věnovala této firmě)

V návaznosti na výše napsané se právě Události dění v OKD věnovaly nejpodrobněji. Téma se stalo politickým jednak proto, že Moravskoslezskému kraji by po ukončení těžby v Dole Paskov hrozila sociální krize a vysoká nezaměstnanost, jednak proto, že historii privatizace společnosti OKD již od 90. let provázela sporná rozhodnutí úřadů (například tehdejšího ministra financí Špidlovy vlády Bohuslava Sobotky) a dřívějších i současných majitelů (více <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ekonomika/243267-privatizace-okd-saga-plna-bilych-mist/>).

Graf V-6: Kontext nejčastěji zmiňovaných firem v hlavních zpravodajských relacích (rok 2013)

VI. LOKALITY

Pro každý jednotlivý příspěvek je zjišťována „vztažná oblast“, tzn., ke které geografické oblasti se příspěvek ve své většině vztahuje. Zahraniční vztažné oblasti jsou sledovány na úrovni zemí, případně větších geopolitických celků. Pro domácí zpravodajství je detailně monitorována vztažná oblast na úrovni obcí, okresů a krajů. Rozhodující pro určení vztažné oblasti je dopad informace. Legislativní proces v českém parlamentu bude klasifikován se vztahem k ČR (zákony platí pro celou populaci), ale omezení dopravy v blízkosti parlamentních budov má vztah pouze k Praze.

Analýza rozděluje každý příspěvek podle toho, zda jsou v něm popisovány skutečnosti spojené s ČR, nebo ne (neznamená to tedy nutně, že obsah příspěvku musí být vztažen k území České republiky), na domácí a zahraniční.

Pro posouzení „geografické vyváženosti“ zahraničního zpravodajství je nutný detailnější pohled na zahraniční vztažné oblasti, které byly do vysílání kvůli aktuálnímu místnímu dění zařazovány.

1. Zahraniční zpravodajství

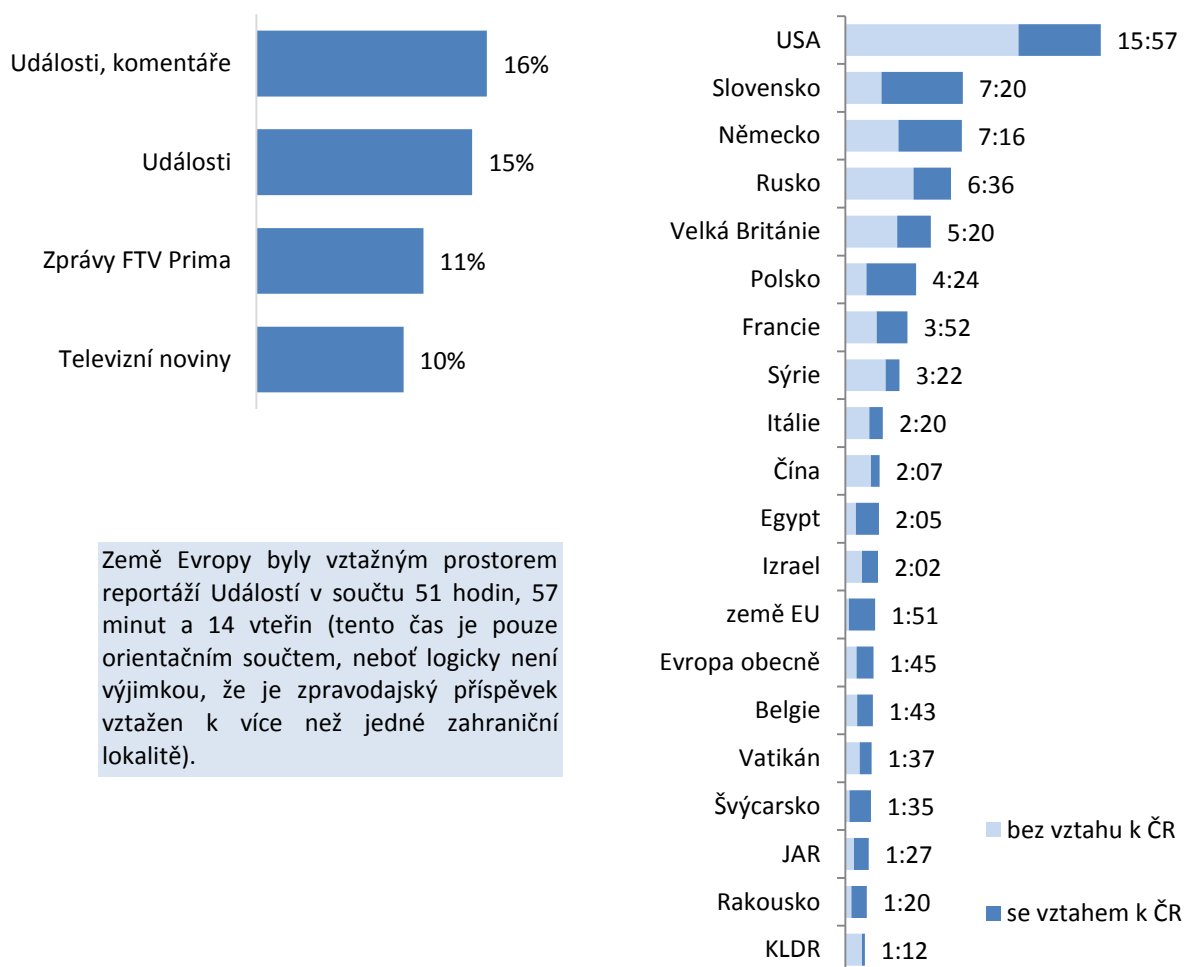
Česká televize nabízela divákům relativně i absolutně širší paletu informací ze zahraničí než komerční relace. Výraznou předností Událostí, komentářů přitom byly stopáží nadstandardní zúčastněné živé vstupy zahraničních zpravodajů, které obsáhle popisovaly dění ve Spojených státech amerických, v Německu, Rusku, Sýrii, Izraeli nebo v Jihoafrické republice. Autory takovýchto zpravodajských příspěvků byli Martin Řezníček, Miroslav Karas, Martin Jonáš, Jakub Netti, Jakub Szántó, Petr Zavadil a Jiří Hynek. Především Martin Řezníček pak získával významný prostor pro informování o dění v USA také v Událostech. Právě jeho zásluhou tak byly Spojené státy v relaci zobrazovány více než dvakrát déle než ve statistice druhé Slovensko.

Tabulka V-1: Přehled podílu zahraničního zpravodajství a nejčastěji prezentovaných zahraničních událostí v roce 2013

měsíc	podíl zahraničního zpravodajství	nejčastěji prezentované zahraniční události
leden 13	17%	občanská válka v Sýrii a inaugurace prezidenta USA
únor 13	16%	rezignace papeže Benedikta XVI.
březen 13	14%	zvolení papeže Františka
duben 13	15%	teroristický útok při maratónu v Bostonu
květen 13	15%	série tornád v USA a konflikt v Sýrii
červen 13	9%	povodně na Slovensku a v Německu, protivládní protesty v Turecku
červenec 13	17%	narození britského následníka trůnu Georga
srpen 13	13%	použití chemických zbraní v Sýrii a hrozba vojenského zásahu USA a Francie
září 13	18%	odmítnutí ozbrojeného zásahu v Sýrii Ruskem a Čínou a diplomatické řešení krize
říjen 13	13%	schvalování státního rozpočtu USA v kontextu rekordního státního dluhu
listopad 13	16%	hrozba útoku jadernými zbraněmi ze strany Íránu zvedla napětí mezi jmenovaným státem a Izraelem
prosinec 13	16%	proti-prezidentské demonstrace na Ukrajině doprovázené tvrdými zásahy policie

Graf VI-1, 2: Podíl zahraničního zpravodajství (měřeno podílem na stopáži; rok 2013) a Nejčastěji zmiňované zahraniční lokality ve zpravodajství Událostí (rok 2013)

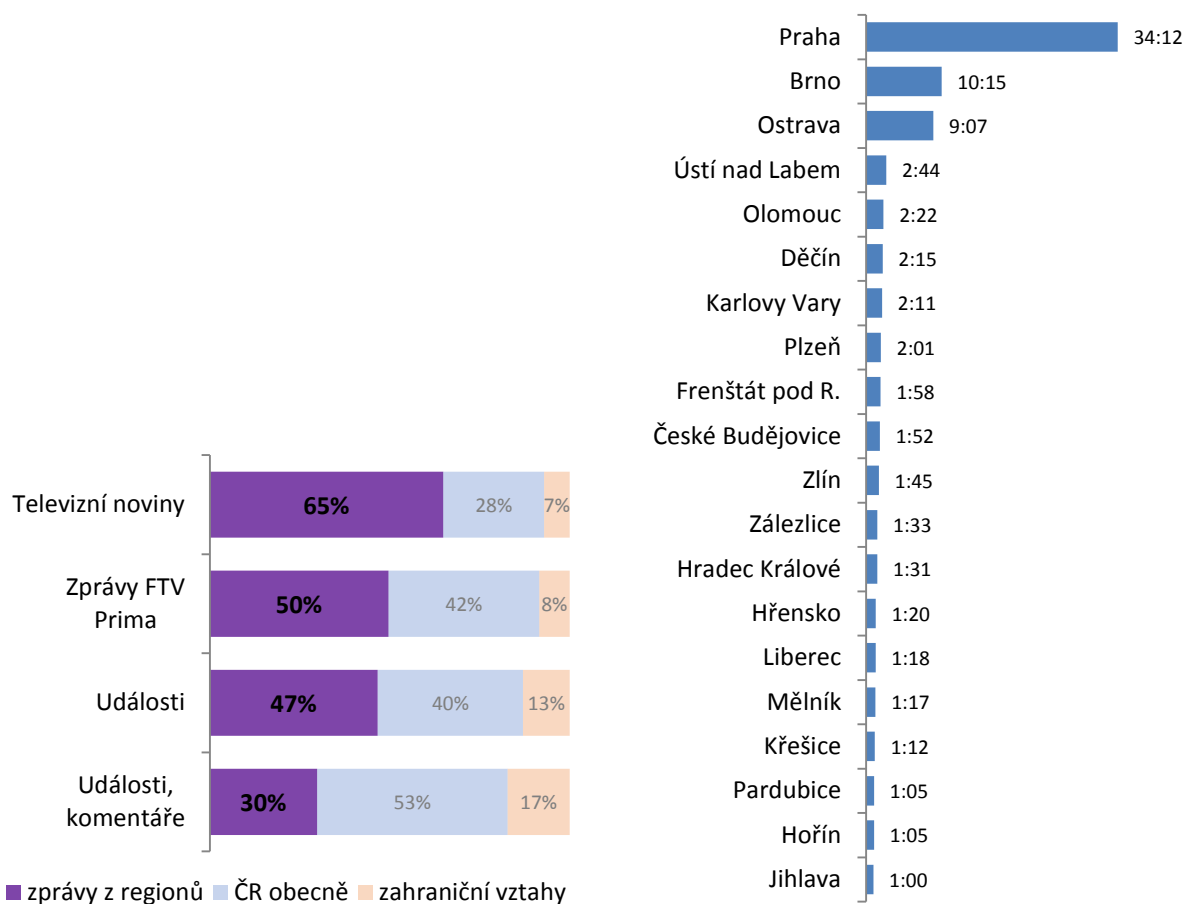

2. Regionální zpravodajství v celostátních relacích

Geografickou vyváženost domácího zpravodajství je možné orientačně poměřovat s údaji ČSÚ o podílu obyvatel jednotlivých oblastí na české populaci (obyvatele jednotlivých krajů je možné chápat jako představitele divácké skupiny, kterou zajímá dění v jejím okolí). Toto srovnání indikuje ty oblasti, které jsou zpravodajsky ve sledované relaci bohatě pokryté, a ty, u nichž je podíl příspěvků s ohledem na počet obyvatel dlouhodobě poddimenzován.

Struktura je stejně jako v případě zahraničního zpravodajství determinována přítomností regionálních zpravodajských týmů a zázemím, které je v daných regionech pro práci zpravodajů vytvořeno. Vyvážení regionálního pokrytí tak může jít v některých případech ruku v ruce jen s organizačními změnami.

Graf VI-3, 4: Struktura zpravodajství o ČR (měřeno podílem na stopáži; rok 2013) a Nejčastěji zmiňované obce ve zpravodajství Události (rok 2013)

Druhé čtvrtletí roku 2013 bylo výjimečné tím, že jedna událost zcela ovlivnila tematickou agendu i lokalizaci prezentovaného dění ve všech sledovaných relacích. Touto událostí byly již v kapitole *III. Témata* zmiňované červnové povodně, kterým se dostalo extrémní pozornosti, a které mimo jiné omezily potenciální zpravodajský prostor pro prezentaci dění ve světě. Naopak relativně vyššího podílu na celkových stopážích relací se logicky dostalo regionálnímu zpravodajství o kalamitě. Konkrétními místy, jichž se povodně dotkly, byly například obce a města Mělník, Děčín, Hřensko, Záležlice a Křešice.

Za zmínku stojí i viditelně vysoký podíl zpráv z regionů v Televizních novinách. Hodnota je úzce propojena s tematickým profilem relace a lokalizací desítek prezentovaných kriminálních činů a dopravních nehod. Lze proto konstatovat, že diváci Novy se nedozvídají o relevantním dění v regionech a místa prezentovaných událostí jsou spíše sekundární skutečností či backgroundem.

VII. VARIABILITA

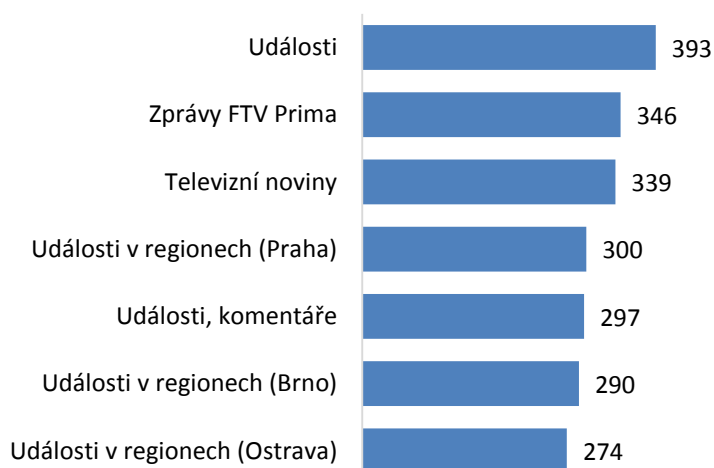
1. Tematická

Tematická variabilita posuzuje, jak dalece bylo zpravodajství různorodé. Každému jednotlivému příspěvku je přiřazeno jedno hlavní téma v závislosti na jeho převažujícím obsahu. Témata jsou přitom příspěvkům přiřazována z předem definovaného seznamu, který je průběžně upravován v závislosti na nových aspektech, které s vyšší frekvencí výskytu do zpravodajství pronikají. Seznam sám obsahoval k 31. 12. 2013 přibližně 900 různých tematických aspektů, po revizi a relevantní aktualizaci klesl jejich počet od 1. 1. 2013 přibližně na polovinu.

Variabilita sama o sobě ještě nic nevyovídá o tematické struktuře. Z ní je přitom možné usuzovat na **relevanci** příspěvků. Platí, že relevantnější jsou ty příspěvky, které v sobě mají obecně společenský rozměr (tj. mohou sloužit jako hodnotové orientátory), které informují o důležitých aspektech spojených s veřejným zájmem či obecným národně-politickým směřováním (například EU, státní správa, ekonomika, školství apod.). Naopak příspěvky týkající se jednorázových „atraktivních“ témat (jako jsou dopravní či jiné nehody, trestné činy, informace o celebritách, „zvířátkách“ apod.) jsou považovány za méně relevantní.

Média veřejné služby při rozhodování o zařazení či nezařazení příspěvku do vysílání dávají výběrovým kritériím jinou váhu než média soukromá. Hodnota zprávy je přitom určována třemi základními atributy: aktuálností, relevancí a „mírou neobvyklosti“. Zatímco soukromé televize „maximalizují“ hodnotu zprávy zařazením co nejméně obvyklých informací na úkor relevantních zpráv, editoři médií veřejné služby se soustředí na výběr relevantních příspěvků. Rozdíl ve výběru zpráv pak má své důsledky i v míře sledovanosti. Kurióznější, byť méně relevantní, zpravodajství je mezi diváky sledovanější (toto tvrzení platí paušálně, nikoliv pro všechny socio-demografické skupiny).

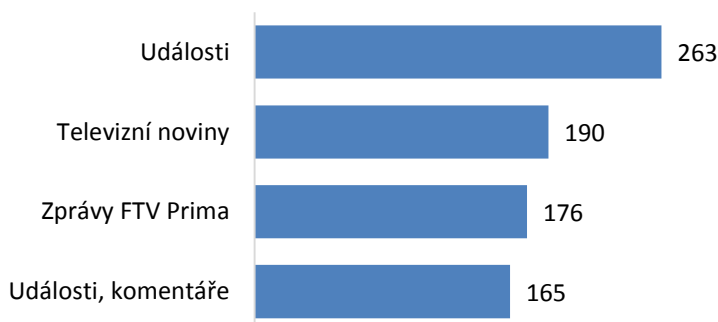
Graf VII-1: Počet různých hlavních témat příspěvků se vztahem k ČR (rok 2013)

V roce 2013 inovovaná kódovací kniha Media Tenoru čítala přesně 460 různých tematických aspektů. Ne všechny se přitom

logicky týkaly jen zpravodajství z domova. Již výše jsme v kapitole věnované „nadkategoriím“ naznačili, že tematické aspekty z kategorií *mezinárodní události*, *Evropská unie* a vybraná témata z kategorie *obrana a NATO* jsou primárně vázány spíše na dění v zahraničí. S jistou mírou zjednodušení tak můžeme říci, že sledovaným relacím se potenciálně nabízelo přibližně 410 různých hlavních témat zpravodajství z domova (je samozřejmě nutné zdůraznit, že jde pouze o přibližnou hodnotu, protože například i zpravodajské příspěvky o NATO mohou mít vztah k ČR). Variabilním Událostem se podařilo vykryt téměř kompletně tuto potenciální tematickou škálu.

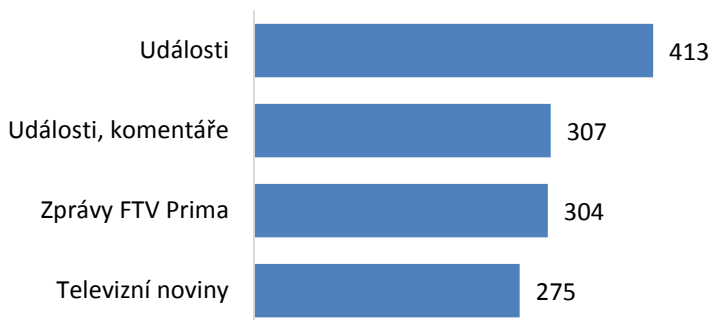
Graf VII-2: Počet různých hlavních témat příspěvků bez vztahu k ČR (rok 2013)

A v návaznosti na výše napsané, samozřejmě neplatí, že zahraničního dění se může týkat pouze 50 tematických aspektů. Například *kalamity z extrémního počasí*, informace o *financování sportu* nebo o *kinematografii* (jde pouze o tři náhodné příklady z mnoha) lze lokalizovat doslova kamkoliv. Graf ovšem naznačuje, že Události, komentáře se spíše podrobněji věnovaly nižšímu počtu zahraničních témat, což jsme předeslali již v textu kapitoly VI. 1 *Zahraniční zpravodajství*.

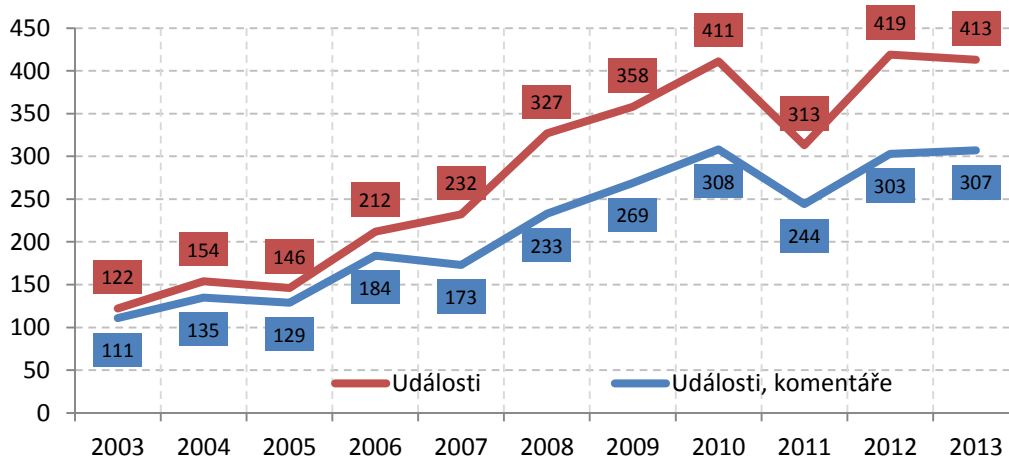
2. Politická

Graf VII-3: Počet českých politiků a političek zmíněných ve zpravodajství (rok 2013)

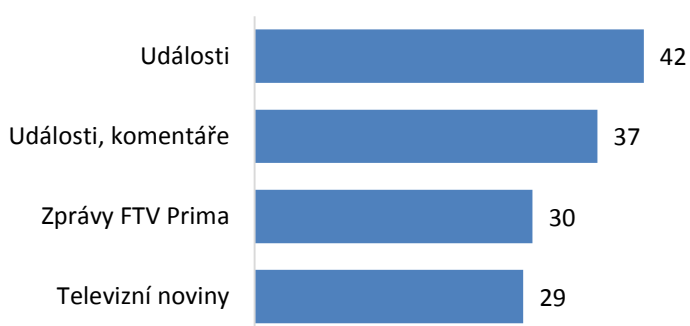

Ve srovnání s komerčními relacemi TV Nova a Prima (F)TV byly Události nepoměrně širším zdrojem informací o českých politikách a političkách. V rámci speciálního předvolebního vysílání ČT24 přitom i krajští volební lídři vybraných politických stran a hnutí dostali velký prostor k prezentaci svých postojů v diskusním pořadu Předvolební debata.

Graf VII-4: Počet českých politiků zmíněných ve zpravodajství ČT (roky 2003 – 2013)

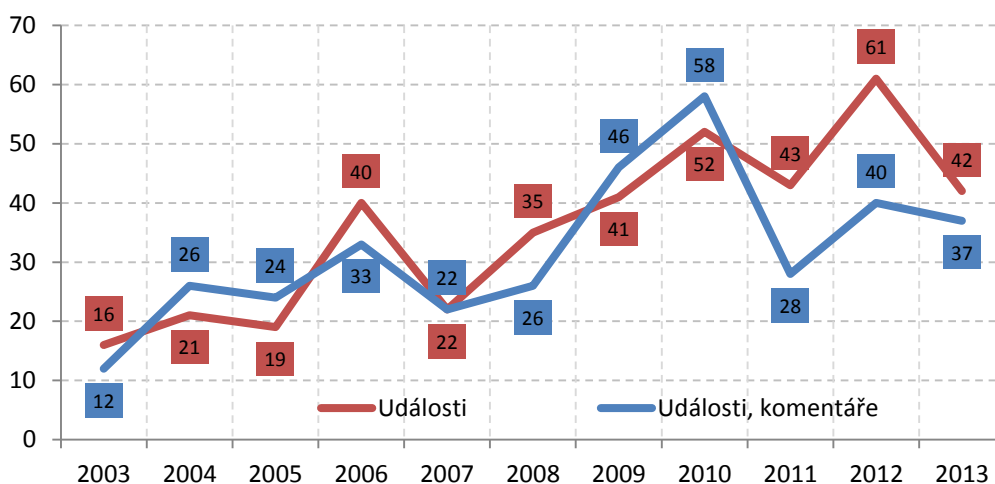

Graf VII-5: Počet českých politických stran zmíněných ve zpravodajství (rok 2013)

Pouze zpravodajské relace České televize v předvolebním období informovaly o všech kandidujících stranách, hnutích a volebních blocích. V Událostech byla přitom nejméně jednou během roku 2013 zmíněna i čistě regionální politická uskupení Sdružení pro Pardubice, Klidné město, Starostové pro Prahu, Jihočeši 2012, Starostové pro Liberecký kraj nebo Severočeši.cz.

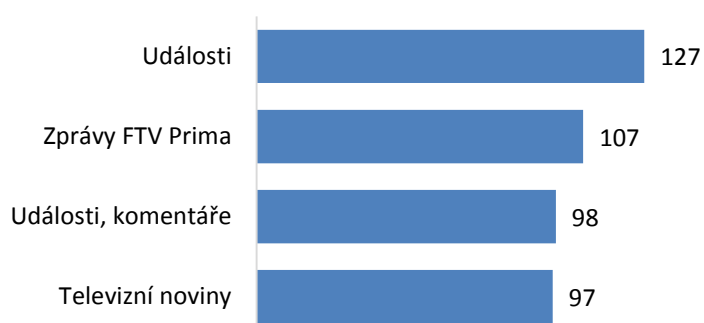
Graf VII-6: Počet českých politických stran zmíněných ve zpravodajství ČT (roky 2003 – 2013)

Rok 2012 byl díky konání voleb do krajských zastupitelstev výjimečný počtem zobrazených různých politických stran a hnutí regionálního charakteru. U Událostí, komentářů byl meziroční pokles počtu zmíněných českých politických stran viditelně mírnější, než jaký v roce 2013 platil pro hlavní zpravodajskou relaci.

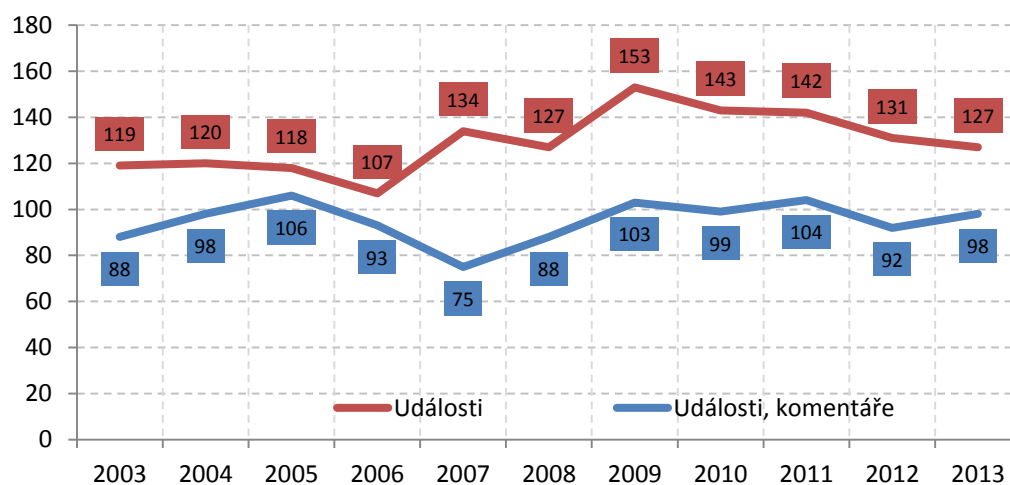
3. Územní

Graf VII-7: Počet různých zemí zmíněných ve zpravodajství bez vztahu k ČR (rok 2013)

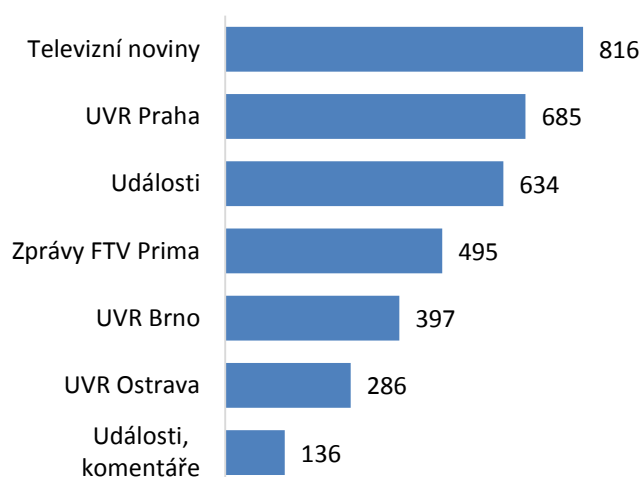
Předchozí kapitola VI. *Lokality* popisovala složení zahraničního zpravodajství Událostí a časového rozložení dvaceti konkrétních států a lokalit v hlavní relaci ČT. Šlo přitom o země zmiňované ve zpravodajství bez i se vztahem k ČR. Na úplném konci téhož žebříčku, který čítal 149 zahraničních lokalit, byly necelou minutu prezentovány státy Kazachstán (14 sekund), Kambodža (15 sekund), Singapur, Kuvajt, Belize (16 sekund), Jižní Súdán (17 sekund) nebo Moldávie (18 sekund).

Graf VII-8: Počet různých zemí zmíněných ve zpravodajství bez vztahu k ČR (roky 2003 – 2013)

I přesto, že počet zobrazených zahraničních lokalit byl v roce 2013 v Událostech vyšší než v komerčních relacích i v Událostech, komentářích, nižší hodnoty hlavní relace dosáhla naposledy v roce 2006. Nutno přitom upozornit na nesrovnatelně delší stopáž relace v letech 2012 a 2013. Z dat tedy můžeme usuzovat, že prodloužená stopáž znamenala spíše širší prostor pro prezentaci politické agendy, než potenciálně více místa pro zahraniční zpravodajství.

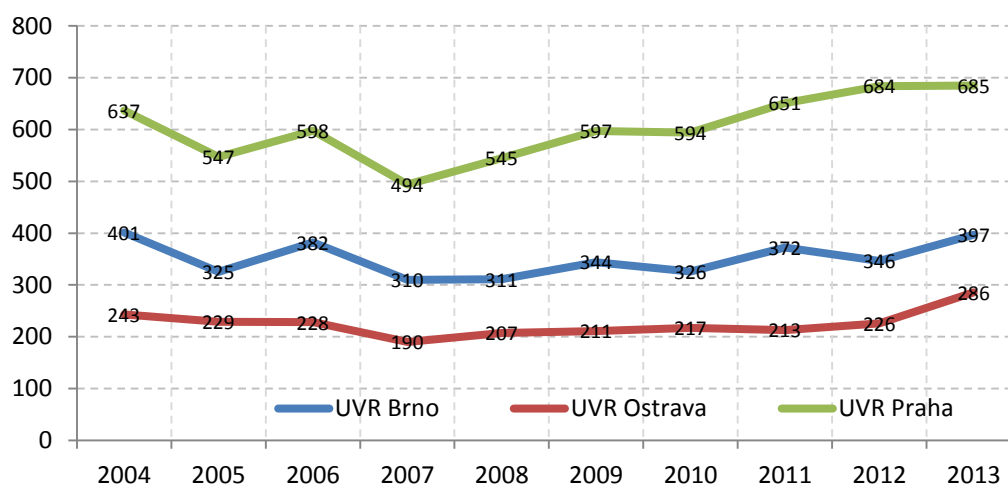
Graf VII-9: Počet různých měst a obcí zmíněných ve zpravodajství z regionů (rok 2013)

Graf VI-3 ukázal, že 65 procent zpráv se vztahem k České republice se v Televizních novinách lokalizovalo do regionů. Příslušný komentář přitom naznačoval druhotný význam stovek konkrétních měst a obcí, které byly zmíněny jen v souvislosti s lokalizací méně relevantních trestných činů a nehod.

Poměrný rozdíl v počtu různých zmiňovaných obcí a měst v jednotlivých mutacích Událostí v regionech zhruba odpovídal poměrnému rozdělení pokrytí krajů ČR konkrétními mutacemi.

Graf VII-10: Počet různých měst a obcí zmíněných v regionálním zpravodajství (roky 2004 – 2013)

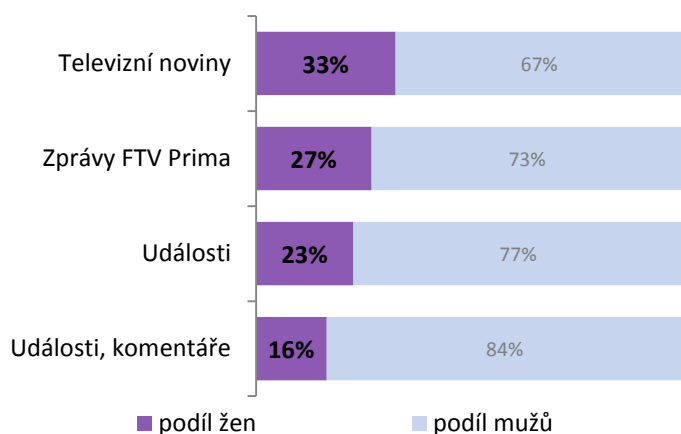
4. Genderová

Mediální zpravodajství může podporovat, nebo naopak rozrušovat stereotypy v myšlení majoritní veřejnosti o menšinách (počítejme mezi ně v rámci mediální reality i ženy). Při nezastupitelné roli médií při odstraňování genderových stereotypů, které jsou elementárním faktorem pro nerovnoprávné postavení žen a mužů, z myšlení lidí, lze na základě analyzovaných dat ilustrovat, jak svou funkci média v dané oblasti plní.

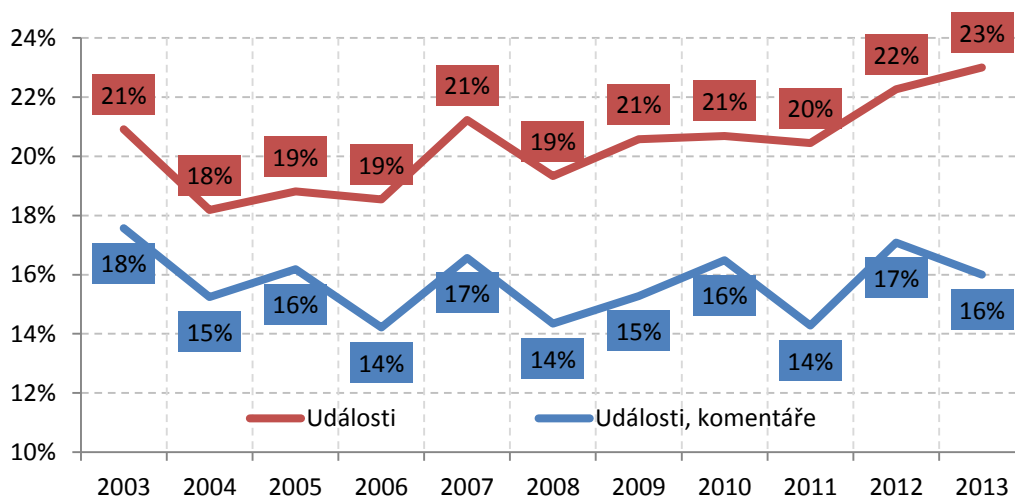
Nejvyšší podíl žen v Televizních novinách je tradičním výsledkem pravidelných analytických výstupů. Vždy je přitom nutné poukázat na druhou stranu věci, jíž je volba nejčastěji zobrazovaných a oslovovaných žen. Ta je úzce navázána na tematické profily jednotlivých relací. Poukázali jsme výše například na to, že Události byly relací orientovanou na politickou agendu. Tomu odpovídá i skladba deseti nejčastěji prezentovaných žen v relaci. Obdobnou optikou pak můžeme propojit tematickou skladbu Televizních novin se stejnou statistikou platnou pro

jmenovanou komerční zpravodajskou relací. Jména Jany Nagyové-Nečasové, Jany Rösslerové a Kateřiny Pancové odkazují na preferování témat z oblasti *kriminálních činů* (viz graf III-3), Iveta Bartošová je „reprezentantkou“ bulvarizujících tendencí v informování o *celebritách* (téma je zastřešeno kategorií *zábava* a jako čtvrtému nejčastěji zobrazovanému se mu v relaci dostalo 7 a půl hodiny souhrnné stopáže), manželka prezidenta Ivana Zemanová zase zaměření komerční relace na politické informace osobního charakteru. Diváci Televizních novin se totiž dozvídali podrobné informace o stylu oblékání a starostech o psa první dámy (viz graf IV-10).

Graf VII-11: Podíly žen a mužů ve zpravodajství (rok 2013)

Graf VII-12: Podíl žen ve zpravodajství (roky 2003 – 2013)

Tabulky VII-1, 2, 3: 10 nejčastěji prezentovaných žen v hlavních zpravodajských relacích (počet příspěvků; rok 2013)

TOP10 žen v Událostech		TOP10 žen v TN		TOP10 žen ve Zprávách FTV Prima	
Němcová Miroslava	184	Němcová Miroslava	105	Nečasová (Nagyová) Jana	99
Peake Karolína	122	Nečasová (Nagyová) Jana	77	Němcová Miroslava	87
Nečasová (Nagyová) Jana	99	Rösslerová Jana	51	Peake Karolína	65
Merkelová Angela	54	Peake Karolína	48	Pancová Kateřina	39
Klausová Livie	52	Pancová Kateřina	47	Filipová Štěpánka	35
Burianová Hana	49	Zemanová Ivana	46	Müllerová Ludmila	35
Benešová Marie	48	Bartošová Iveta	44	Plíková Viktorie	33
Müllerová Ludmila	42	Burianová Hana	38	Bradáčová Lenka	31
Pancová Kateřina	42	vévodkyně Catherine	36	Nečasová Radka	29
Plíková Viktorie	40	Klausová Livie	36	Grohová Johana	27

V lednu 2014 zpracoval Media Tenor, spol. s r.o.

hotline@mediatenor.cz | <http://www.mediatenor.cz/> | tel./fax +420 596 126 126
Nádražní 923/118, 702 00 Ostrava, Česká republika

Tento dokument obsahuje všechna podstatná zjištění výzkumu. Pokud však některou informaci postrádáte, připravíme vám ji na požádání. Budeme rádi za jakékoliv další náměty.